

JAVA-BODE.

NUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Woensdag, 19 September. N°. 75.

Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaja bij LE ROY & Co., te Pasoeroean bij WELJERMANS & Co., te Cheribon bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te Tagal bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te Madioen bij G. A. HOGENRAAD; te Padang bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te Amboina bij A. HARMSSEN; te Makassar bij L. KOLLMAN en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijsenmarkt te Amsterdam.

half jaar voor Batavia..... f 12,50.
" " " Java..... " 15,—
" " " Buitenbezittingen..... " 17,50.
" " " Nederland..... " 22,50.
Betalings geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden. Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " " " Behalve het Zegel voor den Lande

deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIËN

EDWARD WILLIAM KING

en

JOHN MARSHALL FORRESTER THORBURN.
31 Juli 1860. (2921)

J. A. CUNY
met
L. C. H. CAÏEZ.
23 Augustus 1860. (2870)

van een' ZONN, A. C. E. Donleben. geboren
11 September 1860. (2882)

en onze geliefde achttienjarige dochter, Eleonore
C. H. DE VILLENEUVE.
M. J. J. DE VILLENEUVE.
van Wingerden.
MALAKO, 5 September 1860. (2876)

ontvingen wij het treurig berigt, dat onze ge-
noeder en behuwdmoeder, Flora, Antoinette, Emi-
liën, geboren Romswinkel, op den 1sten April
eene kortstondige ziekte aan boord van de
Kapt. Dunlop, op reis van Batavia naar Neder-
land overleden.

J. J. C. GAIJMANS,
M. H. GAIJMANS,
geb. Bierhaus.

den 18 September 1860.
en algemeene kennisgeving. (2916)

Vendutie

Woensdag, 20 September 1860,
voor het woonhuis van den Arabier

MOHAMMAD BIN ACHMAT BINA HASSAN,
buiten Kampong Laksa.

door
Van Slooten, Morgan & Co.,

van
J. W. E. E. L. E. N.,
ad- en Zilverwerken,
Goud- en Zilverwerken,
Goud- en Zilverwerken,
etc..

tot den boedel van wijlen Njonja 'Ta-
bedwe van den Majoor Fakier Abdul Moe-
hammad Tjebbe. (2879)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag 20 dezer,
Kampong Laksa, zullen almede worden
verkocht:

te spannen goedgedresseerde
paarden, Bendiepaarden,
RAGENS, BENDIES,
etc.
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Donderdag, 20 September 1860,
voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER COUW,

van

DIVERSE LIJNWADEN,

Modewaren, Provisiën, Dranken,
Glaswerk, IJzerwaren, Papier,

voorts:

een partij puike BOTER,

50 vaten Engelsch Bier.

50 kisten Bordeaux Wijn à 4 dz.

Een ijzeren Brandkast,

enz., enz. (2894)

VENDUTIE

Vrijdag 21 September 1860,

voor het woonhuis van den Heer

Wagenaar

op Meester Cornelis, door

Van Slooten, Morgan & Co,

voor rekening van de navolgende

BOEDELS

als:

1 OPSTAL bewoond door den chinees KO ASSIE.

1 dito dito door den inlander SANOESSIE.

1 dito dito dito MAHARIM.

benevens eenige losse goederen, een en ander
behoorende tot den boedel van wijlen de Inlandsche
vrouw RAHINMIO POTOK.

Voorts nog:

½ aandeel in een te Meester-Cornelis gelegen Opstal,
geregistreerd Sub. No. 38, bij de Kongsieboeken al-
daar en behoorende tot den boedel van wijlen de
chineesche vrouw TJOA SINNO.

½ aandeel idem idem bij de Boeken der Kongsie
bekend onder No. 34 en behoorende tot den boedel
van wijlen den chinees THE POKKAN. (2880)

Op de Vendutie

van Vrijdag, 21 dezer

OP MEESTER-CORNELIS,

zullen nog worden verkocht:

30 Preanger-

PAARDEN.

(2918) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 21 September 1860,
voor het Commissiehuis van

CASSALETTE & CO.,

van MOUSSELINE, DRILL, JAPANSCH KATOEN,
KOEK en BANKET in Blik,

PALE-ALE,

in vaten van 4 dozijn,

Eau de Lavande, Fransche Siroop,
AZIJN in kisten van 1 dozijn, GEMBER,

COGNAC

in oazhoofden,

MADERA in halve en kwart pijpen, JAPANSCH
MARTEVANEN, HAGEL, BALANCEN, PORCE-
LEINEN en BRONZEN MODERATEURLAMPEN,
benevens:

50 picols FIJN GESMEED STAAL

en
circa 70 manden à 25 kruiken HAANTJES BIER,
enz., enz., enz. (2892)

OP DE VENDUTIE

van den 21 September bij

CASSALETTE & C.,

zullen nog worden verkocht:

C. & C. 4 KISTEN PROVISIEN,
beschadigd gelost uit het schip Rose Marie Louise.
(2933)

VENDUTIE

op Maandag, den 24sten September 1860,
voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & C.,

à 4 pCt. Vendu Salaris,

van diverse vivres, enz.

afkomstig van de BONISCHE EXPEDITIE,

100 fraai verlake Japansche

THEEBLADEN,

28 Japansche Schutsels,

een partij ledige kisten, verlake leder, enz.

verder van:

61 vaatjes Nagels,

255 " Spijkers,

15 Aambeelden,

112 STUKS EN 1 VAT IJZEREN

GEWIGTEN,
beschadigd aangebragt per „Electra”. (2931)

In den loop dezer maand, op een nader te be-
palen dag, zal de ondergeteekende
publiek verkoopen:

HET ERFPACHT REGT,

van een stuk grond genaamd

Pekoelonan of Louise Oord,

gelegen op het land Bergicht in het wester kwar-
tier der Bataviasche Ommelanden, bebouwd met een
goed woonhuis en bijgebouwen. Buffelkraal, enz.; de
Meubelen en verdere inventaris worden tegelijkertijd
in den verkoop begrepen.

zijnde inmiddels uit de hand te koop.
Nadere informatiën bij
(2909) J. SPEET.

VENDUTIE

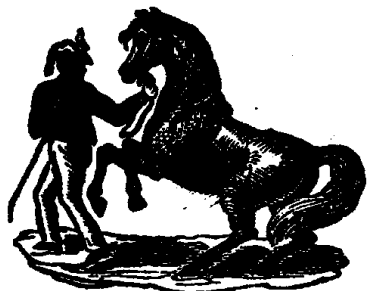
Maandag en Dingsdag 24 en 25 September 1860.

à 2 pCt. Vendusalaris.

OP HET PLEIN DER JAVASCHE-BANK,

door

van Slooten, Morgan en Co.

250 bijzonder fraaije en groote

MACASSAREN,

waaronder verscheidene Rijpaarden en spannen

Wagenpaarden, pas aangebragt per *Voolkoes Seroer* van Macassar.

(2920)

VENDUTIE

op Dingsdag 25 September,

voor het Commissiehuis van

GEBROEDERS VEIT,

Passar Senen,

van Wagens, Bendies en Paarden,

waaronder:

één Span Schimmels, Goedgeдресseerd en Hardlopend, Meubilair van vertrekkende Personen, gemaakte Hemden, Japansche Zijde, Tafel- en Servetgoed, Wit inen, en voor de opruiming een partij Champagne op halve Flesschen, enz., enz.

(2927)

VENDUTIE

Woensdag 26 September 1860,

voor het Commissiehuis van

Van Slooten, Morgan & Co.,

van

DIVERSE LIJNWADEN,

IJzerwerken,

BENGAALSCH ZEEP,

Engelsch Bier, Goeniezakken, etc.

(2917)

Hout-Vendutie

op Woensdag 26 September,

op het

Heemradenplein,

door

JOHN PRYCE & CO.

(2932)

Op Donderdag den 27sten September,

zal door den Commissionair

J. SPEET,

zijnde daartoe behoorlijk gemagtigd, Publiek worden verkocht:

Een ERF bebouwd met een groot STEENEN HUIS met PANNEN gedekt,

staande en gelegen in de CHINESCHE KAMP, in Blok O, 5de deel, Sectie III, No. 181, verponding No. 1756, toebehoorende voor

1/4 gedeelte aan LIE PEKTAT.

1/4 " " LIE PEKOAT.

1/4 " wijlen LIE TJOELIONG

1/4 " aan LIE TJOETBONG.

(2911)

Op Donderdag den 27sten September,

zal op de **VENDUTIE** van

J. SPEET,

publiek worden verkocht de Inventaris van

eene WAGENVERHUURDERIJ, gelegen

op *Glodok*, bestaande in:

5 Palanquin wagens.

3 Gewone Huurwagens.

1 Bendij.

1 Kar.

11 Paarden.

6 Span Tuigen en

STAL GEREEDSCHAPPEN,

voor een ieder dagelijksch te bezigtigen.

NB. Het geheel word in een koop verkocht.

(2910)

VERKOOP

VAN

ZWEEDSCH IJZER,

op Maandag den 24 September 1860,

zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:

4795 Staven

Zweedsch IJzer,

van verschillende dimensiën, beschadigd aangebragt met het Ned. schip „*Johanna Maria*”.

(2889)

JOHN PRYCE & Co.

VERKOOP

VAN EENEN HOUTZAAGMOLEN.

Op eenen nader te bepalen dag in de maand

November aanstaande, zal op publieke vei-

ling alhier worden verkocht:

EEN HOUTZAAGMOLEN-ETABLISSEMENT.

gelegen te *Palembang* aan de rivier *Moesin*,

BESTAANDE UIT:

Een stuk grond van 2212 □ roeden, waarop:

een Molengebouw van twee steensmuur met pannen gedekt, hebbende eene lengte van 70 voeten bij 36 1/2 voet breedte en 20 1/2 voet hoogte.

Een in het molengebouw in werking zijnde Stoom-Zaagtoestel van 16 paardenkrachten, afkomstig uit de fabriek van den Heer *Baijer* te *Soerabaja*, met daarbij behoorende veldsmederij en gereedschappen;

Een kleine Zaagtoestel met Circulair Zagen;

Een woonhuis van planken met steenen bijgebouwen, met pannen gedekt.

Twee woningen voor den Ingenieur en Mandoor, van planken met pannen gedekt;

Diverse Werk- en Houtlootsen en verdere Inventaris, eene hoeveelheid van p. m 2400 BALKEN van verschillende dimensiën en soorten, liggende op het Etablissement.

Nadere informatiën zijn te bekomen te *Palembang*

bij den Heer O. E. HEIJDORN

en te *Batavia* bij de firma

(2856)

CASSALETTE & Co.

In den loop der volgende Maand, op een nader te bepalen dag zal den ondergeteekende publiek

verkoopen:

VIJF STUKS

NIEUWE PRAAUWEN,

kunnende ieder **15 Kottangs rijst laden**, deze PRAAUWEN zijn in 1858 hecht en sterk te *Singapore* van het beste *Djatje* hout gebouwd, dezelve gaan geladen 4 voeten diep, en zijn voorzien van een Compleet Tuig, benevens IJZER ANKER en KETTING.

Dezelve liggen voor een ieder ter bezigtiging voor het Etablissement van het *Bataviasche* Praauwen-Veer.

(2912)

J. SPEET.

Per Noord-Brabant ontvangen:

GRASBOTEN

Merk *Funnekotter*.

HAMMEN

K. A. A. S.

Bij

(2929)

VAN WALCHREN & VAN DO

E. Hubert,

LOCATION DE PIAN

(2908)

Berendrechtlaan.

Versch

AMERICAANSCH

in Consumptie of uit het Entrepot

bij

2926)

ABEELLEN, DENNISON

ALLSOPPS INDIA PALE

Barclay Perkins & Co.,

BEST STOUT PORT

op heele en halve flesschen.

(2884)

VAN WALCHREN & VAN DO

W. J. OLLAND.

Horologiemaker op Noordwijk,

heeft ontvangen:

VOLLEDIGE TOESTEL

voor Photographië,

uit een der beroemste Fabrieken.

met de vereischte praeparaten, de koper in de gelegenheid worde geminder dan een uur tijd er mede te werken.

Ontvangen:

Fraaije uitgesneden Chinese

SCHAAKSTUKK

en

Paarlemoeren FIESJES.

(2890)

JOHN PRYCE

De ondergeteekenden hebben op

in Commissie ontvangen:

Een factuur fraaije Eng

IJZEREN LEDIKANT

voor een en twee personen

(2891)

VAN SLOOTEN, MOR

Ontvangen bij

WINSSER, DE LANGE & Co.

PUIKE UTRECHTSCH

TARWE-BLO

merk **DE „KORENSCHOO**

in pakjes @ 1 Ned. pond, zeer geschikt huisselijk gebruik.

Op Bestelling:

Puik Roode Visch

EN

ECHE HAAR

W. BEKH

(2895)

Ondergeteekenden is per diverse Schepen
der anderen Ontvangen en Ontpakt:

Een prachtig factuur

MEUBELN

Mahonij- en Ebbenhout, als:

MEUBELN met satijn, popeline, fluweel
en leder bekleed;

SOLES en TAFELS met marmeren bladen,
TIEGEL-, KLEEDER-, LINNEN en BOEKEN-

KASTEN, SECRETAIRE en ÉTAGÈRE KASTEN;

BIDETS met marmeren bladen in soorten;

EN met marmeren bladen;

TAFELS, WERKTAFELS, WASCHTAFELS;
STENSTAFELS;

SAUX-MINISTRE & BUREAU-STOELEN;

ES SCHRIJFTAFELS;

CHES;

TTAFELS & BIDETS;

TOKKEN & SCHUTSELS enz., enz.

Voorts:

Schilderijen en Spiegels,

en andere Schilderijen in olieverw,

1 PIANO MÉCANIQUE;

NO'S VAN BERDEN,

van zij geregelde aanvoeren ontvangen);

KASTEN;

ERPERSEN, SCHRIJFCASSETTES, REGIS-

IS, NOTITIEBOEKJES en AGENDA'S;

Prachtig factuur Bronswerk,

ONZEN STATUES en STATUETTES;

ES met bijbehorende Coupes of Statuettes,

Genie de la peinture, Pandore, Marc

Amour et Fidélité, Pascal Scipion, Art Etrusque,

GE BRONZEN MODERATEURLAMPEN,

NACHTUURWERKEN, enz. enz.

en factuur TAPIJTWERK, als:

EN KANAPÉ KUSSENS, KARPETTEN.

CATIEVEN EN TAFELKLEEDEN;

Verder:

BOUR. BORSTELWERK en KAMMEN,

CONS, TOONEELKIJKERS, BRILLEN

en PINCE-NEZ,

CTUUR PLEETWERK:

PARFUMERIEEN,

waaronder VINAIGRE de BULLY.

Diverse Dranken als:

op FUST

Panillac Medoc.

St. Christoly.

St. Estèphe.

Cantemerle.

in kisten van 4 doz. diverse merken.

" " " 48/2 fl.

WIJNEN, als:

Brannes-Mouton,

Pontet Cannel,

Chateau Latour,

Chateau La Rose,

Desmirail, enz., enz.

COGNE;

PAGNE, als:

Jacquesson,

Irroy,

Echte V. Cliquot,

Carte Blanche,

Rouge Mousseux,

Duc de Montebello.

ERWIJNEN, in diverse merken.

WIJN, in boxbottels,

GNAC, John Alberty,

Otard Dupuy,

Léon Martin,

Jn. Alberty op fust,

LANDSCHE LIKEUREN, ABSINTHE en

KIRSCHWASSER,

NTJES-, LANS- en andere BIERSOORTEN,

PROVISIEN.

soorten van **Hollandsche provisien:**

Fransche Provisiën, waaronder:

ONES, PETITS POIS, CHAMPIGNONS,

RI AU JUS, JULIENNES, CAISSES

PROVISION ASSORTIS,

AU JUS en à l'eau de vie van Teyssonneau,

en MARUELADES, PRUNES d'ENTE,

evens diverse andere artikelen meer.

CASSELETTE & Co.

Avec la permission de M. le Résident.

CIRQUE OLYMPIQUE DE PARIS,

sous la direction de Mr. H. OLIVIER.

Nous avons l'honneur de faire savoir au public que nous donnons

LA DERNIÈRE REPRÉSENTATION,

Vendredi, 21 Septembre 1860,

Prix des Places: Les Premières . . . . f 4,—

„ Secondes . . . . „ 2,—

„ Troisièmes . . . . „ —,50

Les enfants payeront demi place. Les officiers, jusqu'au grade de Capitaine, sous-officiers et soldats en uniforme payeront demi place aux premières et secondes seulement.

On pourra retenir des places d'avance au Bureau le jour de la Représentation, depuis le matin 7 heures jusqu'à onze. Le Bureau ouvrira à 7 heures et le Spectacle commencera à 8. (2924)

Maçonnieke Societeit.

VERGADERING,

Op Donderdag, 20 dezer,

des avonds ten 8 ure.

I. J. J. SNELLEBRAND.

(2925)

Secretaris.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

MUZIEKALE OEFENING

op VRIJDAG den 21 dezer;

des avonds ten 8 ure.

in het Lokaal van den Schouwburg.

Namens de Directie

C. VRIESENDORP,

(2935)

Secretaris.

BOTER IN IJS.

Per Amerikaansche Clipper *Cyclone*,

waarmede **de eerste lading IJS** voor de alhier gevestigde IJS-Maatschappij tegen October aanstaande wordt verwacht,

zullen de ondergeteekenden ontvangen:

Een factuur vaatjes

BOTER IN IJS

GEPAKT.

Dewijl bij ontlossing hier, de verstrekking van die Boter zoo spoedig mogelijk zal moeten plaats hebben, wordt beleefdelijk verzocht om, voor het geval men daarvan wenscht te worden voorzien, eene tijdige opgave te mogen ontvangen, opdat na ontlossing de bezorging aan huis onmiddellijk kan geschieden.

(2887)

WINSSER, DE LANGE & Co.

Bij Winsser, de Lange & Co. verkrijgbaar:

VERSCH ARROWROOT,

1ste Kwaliteit.

GROOTE PUIKE GEROOKTE OSSENHAZE,

in Blik.

Westphaalsche Saucijsen.

KERLTJES EN LIPJES,

pas aangebragt.

(2913)

Per *ARGO* ontvangen:

GRAS-BOTER,

bij

(2914)

WINSSER, DE LANGE & Co.

Bij

Abeelen, Dennison & Co.,

ex „Christian” en „Isabella.”

ALLE CIGAREN SOORTEN,

anno 1859 en 1860.

Fijne Imperialis, Regalia's,
Cabalaros, Londres,

No. 1 Cigaren en Entre-actes of
Arrocteros, en gewoon

Cortado en Havanna Model.

bij partij en détaille en voor den uitvoer.

Messenger's

elegante en solide

TAFELLAMPEN,

HANG-LAMPEN, KROON-LAMPEN, MODERA-

TEUR MUUR-LAMPEN, KANTOOR-LAMPEN

en VAAS-LAMPEN of STOLPEN in soorten,

bij partij of en détaille.

Gestikte of gebloemde en andere
fijne soort,

ENGELSCH ZADELS,

ook gewone ZADELS,

WAGEN- en BENDIE-TUIGEN.

Allsopps Ale,

JEFFRY'S ALE, MUIR'S ALE in kruiken, in flesschen of op vaten, BARCLAY, TURZE en andere PORTER BIER,

HAANTJES- en LANS BIER. (2925)

Oost-Indische Maatschappij van
Administratie en Lijfrente.

De ondergeteekenden brengen ter kennis van heeren deelhebbers, dat de balans voor het jaar 1859, ten kantore der Maatschappij, van af heden ter visie zal liggen gedurende 14 dagen, alsmede dat de uitdeeling op de algemeene Vergadering van deelhebbers te Amsterdam is bepaald op **f 100.— per aandeel**, tot welker betaling, tegen invulling en afgifte der Coupon van genoemd jaar, dagelijks zal worden gevaceerd van 10 tot 1 uur.

G. SUERMONDT.

P. A. VAN BERESTELJN.

Administrateurs.

BATAVIA, den 19 September 1860.

(2930)

EERSTE BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

Woensdag, 19 September 1860, N°. 75.

Nederlandsch Clipperschip ELECTRA,

Kapt. H. Wegman.

Met bovengenoemd Extra Snelzeilend
Campagne Fregatschip, wordt eene uitmun-
tende gelegenheid aangeboden voor

Passagiers naar Nederland.

Het Schip is speciaal voor den overvoer
passagiers uitgerust, voorzien van een aantal groote
beddegoed en daarbij behoorend linnen en ver-
oor deszelfs ruime en luchtige inrigtingen en
geriefelijkheden in alle deelen eene bijzondere
ing, varende hetzelfde ook eenen geëxamineerden

vertrek zal waarschijnlijk in de tweede helft der
October plaats hebben.

De informatiën zijn te bekomen bij FRASER,
& Co., te Soerabaja en alhier bij

de Agenten,

MACLAINE, WATSON & Co.

age naar Nederland

wordt aangeboden met het
Nederlandsch Schip

HAAMSTEDT,

Kapitein H. H. DE BOER,

medio October van hier te vertrekken.

Schip beveelt zich voor den overvoer van pas-
bijzonder aan. Er is ook een geëxamineerde
aan boord.

De informatiën zijn te bekomen bij

de Agenten,

VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Civil Departement.

Ontslagen:

ek, eervol, uit 'slands dienst, onder toekenning van
de gewezen opzieners bij de specerij kultuur in de
Banka F. E. van der Aa.

Bevorderd:

ingenieur bij de burgerlijke openbare werken, de inge-
eerste klasse P. J. G. Beijerinck, thans die betrek-
nemen; zijnde hij tevens bevestigd in de betrek-
chef der vierde waterstaats-afdeeling, met aanwijzing
hoofdplaats Soerabaja tot standplaats.

Benoemd:

geerd lid van de subkommissie van onderwijs te Sama-
vor de schoolzaken te Ambarawa, C. J. H. Franssen,
katholiek geestelijke aldaar.

HOOGGEREGTSHOF VAN NEDERLANDSCH- INDIE.

deurwaarder, de tweede deurwaarder bij dat hof C.
Abkoude.

deurwaarder, de ambtenaar op non-activiteit P. A.
man, laatstelijk tweede deurwaarder bij dat hof.

URKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MAGELANG (RESIDENTIE KADOE.)

Ontslagen:

ens vertrek, het lid jkh. C. L. de Jonge, onder dank-
s voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

mr. O. E. van Nispen.

Opgedragen:

ming der betrekking van resident van Palembang, aan
nstant-kolonel der infanterie W. E. Kroesen, laatst
nresident resident der Wester-afdeeling van Borneo.

Goedgekeurd:

Daar door den Consul van Saxe te Batavia.

Is Benoemd:

consulaire agent te Batavia, de heer A. Bauer.

door den Consul van Denemarken te Batavia,

Is Benoemd:

consul te Batavia, de heer A. Bauer.

door den Consul van Oldenburg te Batavia,

Is Benoemd:

consulaire agent te Batavia, de heer A. Bauer.

Militair Departement.

Verleend:

verlof naar Nederland, aan den majoor der infan-
G. H. Strehngaerts.

Overgeplaatst:

HET WAPEN DER INFANTERIE.

batallion, de majoor J. W. J. Piper, van het 7de

batallion, de majoor A. de Veer de Rochemont, van

batallion.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Landmail van September.

De ondergeteekende herinnert bij deze belanghebbende dat, de
tweede mailstoomer in September den 25sten zullende vertrekken,
de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij 't Postkantoor te
Weltevreden zullen worden gesloten, op:

Maandag den 24sten September aanst.

des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China enz.,
enz.

Benevens voor Lanka, Palembang, Biliton en Riouw.

Op Zondag den 30sten dezer zullen postpakketten worden ge-
sloten voor

Bandjermassing en Koetie,

per de Gouvernements stoomer Java, gezagvoerder Bernoster

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd
te Weltevreden tot smiddags één uur.

Op het residentie-kantoor te Muntok benodigd zijnde een klerk
op eene bezoldiging van f 40 (veertig gulden) 'smaands, zoo wor-
den degenen, die voor die betrekking wenschen in aanmerking te
komen en daarvoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd,
zich met franko en eigenhandig geschreven te wenden tot den di-
rektieur van Financien, en zulks onder overlegging van getuig-
schriften, zoomede van dienststaten, ingeval zij zich in 'slands
dienst bevinden of hebben bevonden; terwijl zij tevens zullen
moeten opgeven, of zij al dan niet gehuwd zijn en kinderen heb-
ben.

De resident van Batavia maakt bekend, dat op Zaterdag den
29sten dezer, aan het lokaal der Beurs op publieke vendutie, aan
den meestbiedende, zullen worden verkocht:

a. het perceel gelegen in blok A, deel West no. 36, buurt of wijk
Spinhuis-Gracht, bij de verponding geregistreerd onder no. 7308,
en

b. het perceel gelegen in blok A, deel West no. 33, buurt of wijk
Spinhuis-Gracht, bij de verponding geregistreerd onder no. 19.

De ingenieur 1e klasse, chef der 1e waterstaats-afdeeling, maakt
bij deze bekend, dat op aanstaanden Maandag den 17den dezer,
de brug voor den Gang Chaulan voor het publiek zal geopend,
en die van de Beerendrechtlaan, wegens de daaraan te doene
reparatiën, tot nadere opzegging toe, zal afgesloten worden.

De resident van Bagelen maakt bij deze bekend, dat op Vrij-
dag den 28sten September 1860, des morgens te 9 uren, ten zij-
nen burele, overeenkomstig het reglement op het houden van uit-
bestedingen (staatsblad 1829 no. 67) eene openbare heruitbesteding
zal worden gehouden, voor de levering gedurende het jaar 1861,
van

Gras en Padi,

ten dienste der paarden van het detachement djajang-sekars te
Poerworedjo, begroot op 38 rations daags, en van

Geldzakken

van tapas klapa vervaardigd.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings-biljetten vóór
of uiterlijk op het hiervoren bepaalde tijdstip in te dienen aan den re-
sident van Bagelen en om de uitbesteding bij te wonen dan wel
zich daarbij te doen vertegenwoordigen.

De voorwaarden liggen dagelijks, zon- en feestdagen uitgezon-
derd, ter inzage op het residentiekantoor alhier.

VENDUTIEN.

Op Donderdag 20 September, van den boedel van wijlen de in-
landsche vrouw Tanaim, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het commissiehuis van van Riet & ter Gouw.

Vrijdag 21 September, vendutie op Meester-Cornelis, door van
Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Op Maandag, den 24 September, voor het commissiehuis van
John Pryce en Co.

en

Paarden vendutie door van Slooten Morgan & Co.

Op Dingsdag, den 25 September 1860, voor de toko van Gebrs.
Veit op Passer Senin.

en

Paarden vendutie door van Slooten Morgan en Co.

Op Woensdag den 26 September, voor het commissiehuis van
van Slooten Morgan en Co.

en

Houtvendutie door John Pryce & Co.

Vertrekkende Personen.

P. Bodemeijer.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 15den tot en met den 18den September.

HOTEL WILLEM II. J. C. l'Epagniol, van Samarang. —
Th. Major, van Amsterdam. — G. W. Somtral, van Kuipersseiland. —
H. B. Conté, van Krawang. — T. P. Voogt, van de Binnenlanden. —
M. C. E. Ruempol, van Singkawang. — Pfaff, van Idem. —
Van Stuwe, van Idem. — Van Gorkum, van Idem. — J. W.
Halkema en Echtgenoot, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. van der Heyden, van
Anjer. — J. A. Krukenberg, van Pamanokan. — R. Ooster-
hoff, van Tagal. — C. J. H. van Zwieten, van Bagelen. — P.
Wille, van Singapore. — B. F. Matthes, van Idem. — W. H.
Vermeulen, van Idem.

HOTEL DES INDES. C. J. De Jong, van de Reede. — J.
Plantenga, van Idem. — H. J. Klein, Idem. — W. L. Thwing,
van de Binnenlanden. — Merriam Waldo, van Idem. — Bunick, van
de Reede. — D. Dordelvier, van Idem. — H. G. Garraud, van
Samarang. — Riesz en familie, van Buitenzorg. — A. Morau, van
Samarang. — A. W. L. van Teuten, van Nederland. — A. Ho-
geveld, van Idem. — Van Terveen, van Ontrust. — S. D. Al-
len, van Buitenzorg. — D. van Dale, van Nederland. — G.
Japsche, van Idem. — J. L. Todema, van Idem.

JAVA HOTEL. H. F. van Beek, van Pekalongan. — C. L.
Gerrits, van Soerabaja. — F. A. Nieuwenhuijzen, van Benjoe-
maas. — W. A. J. Kuller, van Soerabaja. — D. Boelhouwer,
van Amsterdam. — Van der Wulp, van Buitenzorg. — J. D.
Hemmes, van Singkawang. — Brunsveldt van Hulzen, van Idem.
— C. T. W. Hunnius, van Idem. — Hirschman, van Idem. —
D. van der Hoff, van Tagal. — A. de Veer de Rochemont en
Familie, van Riouw.

BATAVIA.

Een zeer talrijk publiek woonde jl. maandagavond
de voorstelling van het bekende Arthur of zesien ja-
ren later bij. Onze verwachting daarvan is verre over-
troffen. Als men de moeilijkheden bedenkt, verbou-
den aan de juiste opvatting en het getrouwe wedergeven
van rollen, gelijk in Arthur voorkomen, en bovenal over-
weegt, hoe veel er toe behoort, een vrouw, vooral in een
situatie als Marie, door een man te doen voorstellen,
dan komt het liefhebberijtooneelgezelschap grooten lof
toe. En als men de eerste voorstelling door dit ge-
zelschap gegeven, vergelijkt met die van eergisteren-
avond, dan maakt men den leden een compliment over

hunne ijverige studie, zoowel wat actie als dictie aan-
gaat. Mogen de uitslag van deze derde voorstelling en
de goedkeuring des publieks hen aansporen, om op
deze wijze voorttegaan en zich hoe langs zoo meer te
volmaken, dan stellen wij ons nog menigen aangena-
men avond voor.

— Van Gouvernementswege is te Samatang en Soe-
rabaja publiek uitbestede het bewasschen van de
kleedingstukken der dwangarbeiders ter verpleging op-
genomen in het stadsverband, en zulks gerekend van 1
Augustus 1860 tot ultimo December 1861, als:

Voor Samarang, tegen 2½ cents per stuk.

Voor Soerabaja, " 2³³/₁₀₀ " "

Kediri. — Op den 26sten Augustus jl., 's namiddags
te 3 uren, is tusschen Blitar en Welingi op een af-
stand van 6 à 7 palen van eerstgenoemde plaats, in
een afgelegen bosch vermoord de Amboinees Honi Poeti.
mandoer bij den tabaks-ondernemer Nauta, terwijl hij
van Welingi, waar hij een som van f 1000 had ont-
vangen, naar Blitar terugkeerde.

Eenige personen, die met het doel zijner reis schij-
nen bekend te zijn geweest, hebben hem aldaar opge-
wacht, gedood en van zijn geld beroofd.

Geene moeite wordt gespaard om deze zaak, welke
de resident-zelf heeft onderzocht, tot klaarheid te bren-
gen.

Door de bemoeijingen der politie waren den 6den
September jl. reeds drie personen opgevat, die van me-
depligtigheid aan deze misdaad verdacht worden.

Billiton. (Augustus). — De in de vorige maanden ge-
heerscht hebbende koorts kwamen zelden meer voor.

Er viel weinig regen, waardoor de inlandsche bevo-
king in de gelegenheid werd gesteld, om hare reeds
gekapte ladangs te branden.

Door deze aanhoudende droogte moest echter het
mijnwerk stilstaan.

De rijst kostte ter hoofdplaats Tandjong-Pandan
f 6,50 de pikol; van Java kwamen eenige met dit graan
beladene prauwen aan. (Jav. Ct.)

Soerabaja, 11 September. Wij hebben ons verge-
wist dat hier op de plaats tijdingen zijn van Bandjer-
massing loopende tot den 29sten, en van daar ver-
zonden per Z. M. stoomschip Ardjoeno, dat het regter-
half 13^e bataillon daarheen transporteerde. Deze tij-
dingen spreken met geen enkel woord van de ongun-
stige berigten, waarvan wij gister hadden vernomen,
doch welke wij niet hebben medegedeeld, alvorens wij
betere berigten hadden. (Oostpost)

AANKOMST DER MAIL.

Met de Batavia, kapitein Nije, gisteren ochtend alhier
van Singapore aangekomen, ontvingen wij berigten uit
Europa, loopende tot 10 Augustus. Wij deelen daaruit
het volgende mede.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Rotterdam, 6 Augustus. Zoo als men zich uit ons
vorig nummer zal herinneren, was tegen het laatst der
afgelopen maand eene bijeenkomst tusschen den prins-
regent van Pruisen en den keizer van Oostenrijk aan-
gekondigd. Die bijeenkomst heeft met de daad te Tö-
plitz plaats gehad. De graaf von Rechberg vergezelde
den keizer van Oostenrijk en de heer von Schleinitz
den prins regent van Pruisen. Wat daar is voorgeval-
len is tot dusver niet regt duidelijk. Te Weenen heeft
men er geen groot denkbeeld van; daar is men van
oordeel, dat men het hoogstens over zekere grondslagen
eens kan zijn geworden. Wel was de heer van Rech-
berg toegerust met zeer uitgebreide concessiën met be-
trekking tot het Duitsche vraagstuk, maar hij had te-
vens groote eischen te doen, en daarvan maakte de
waarborging van het Oostenrijksche grondgebied de
hoofdzaak uit. Wanneer men daarentegen nagaat, wat
door de Preuss. Ztg., het officieele regerings-orgaan,
wordt gezegd, dan blijkt daaruit, dat de toenadering het
gewenschte gevolg heeft gehad, namelijk, dat eene ge-
wenschte, oprechte overeenstemming ten aanzien van
de gewichtigste vraagpunten op staatkundig Europeisch
gebied mogelijk is gemaakt; dat Duitschland een nieu-
wen waarborg voor zijne veiligheid heeft gekregen en de
hoop mag koesteren, dat het gewigt zijner belangen
zwaarder, dan tot nu toe, in de schaal zal wegen; maar
bovendien zal Europa in de bijeenkomst te Töplitz een
nieuwen waarborg zien voor het behoud van den vrede
en van het staatkundig evenwigt. Hieruit schijnt even-
wel te blijken, dat er te Töplitz geen sprake kan zijn
gewees van, bij voorbeeld aan Oostenrijk het bezit van
Venetie te guaranderen, want dat zou niet de vrede,
maar de oorlog zijn. Evenmin kan Pruisen waarbor-
gen hebben op zich genomen ten opzichte van het
Oosten, want wat dat betreft hebben Oostenrijk en Pruis-
sen al te uiteenlopende belangen, en indien Pruisen
ook daar in Oostenrijkschen zin werkzaam wilde zijn,
dan zou dat nogmaals de oorlog wezen. Ook kan Pruis-
sen zich niet hebben verbonden, om aan Oostenrijk het
bezit van Hongarije te waarborgen, want in de eerste
plaats zou Rusland daar nimmer eene Pruisische in-
terventie dulden, en bovendien zou het in lijnregten
strijd wezen met het nationaliteitsbegrip, door keizer
Napoleon opeentlijk verkondigd en door het tegenwoor-
dige Engelsche ministerie aangekleefd, en dus nogmaals,
welligt meer nog, dan iets anders, de oorlog zijn. Pruis-
sen, dit staat vast, kan geen oorlog begeeren, en de
Preuss. Zeit. verklaart dan ook in ronde taal: Töplitz
is — de vrede! Maar, vraagt men, wat is er dan te
Töplitz besloten? De tijd zal het leeren. Het meest
waarschijnlijke is, dat Oostenrijk hervormingen in eigen
boezem heeft beloofd en dit vermoeden wordt versterkt
door een bericht uit Weenen, inhoudende dat op den
verjaardag van keizer Frans Joseph, die eerstdaags ge-
vierd wordt, belangrijke hervormingen zullen worden
afgekondigd.

In een belangrijk punt van verschil tusschen Oosten-
rijk en Pruisen, zal mogelijk al spoedig weder eene
beslissing moeten worden genomen. Bijkans al de ste-
den in Keurhessen hebben zich thans nogmaals ver-
klaard tegen de geëctroïeerde grondwet van 1832 en

voor die van 1831, die ook wordt voorgestaan door Pruisen. Ten opzichte van een ander punt, het opperbevel over de bondstroepen, heeft juist dezer dagen de daartoe betrekkelijke commissie zich met op één na eenparige stemmen, nl. die van den Pruisischen gezant tegen de daarover door Pruisen gelane voorstellen en dus in Oostenrijkschen geest verklaard. Op nog een ander punt bestaat mede groot verschil van meeningen nl. over de thans bij de Bondsvergadering aanhangige voorstellen tot het invoeren van een eenparig stelsel van maten en gewigten, waarin in Duitschland, vooral wat de maten betreft, nog altoos de meest schromelijke verwarring bestaat. Het verdient voorts de aandacht, dat ook over de eerste drie maanden van 1860 de inkomsten van het Tolverbond weder minder hebben bedragen dan over hetzelfde tijdvak in 1859.

De Syrische aangelegenheid heeft in de laatste dagen alles op den achtergrond geschoven. Hoewel men het gerucht had verspreid, dat tusschen de Drusen en Maroniten een vredetraktaat was tot stand gekomen, is later gebleken, dat dit zoogenaamde traktaat door dwang is afgeperst en dat integendeel in geheel Aziatisch Turkije een geest van verbittering tegen de Christen bevolking bestaat, die zich allerwege in vervolgingen openbaart, nog steeds hier en daar tot gruwelijke moordtooneelen aanleiding geeft en zelfs te Konstantinopel wordt waargenomen. Zoo als men weet, heeft de Fransche regering zich onmiddellijk het lot der vervolgden aangetrokken en toebereidselen gemaakt, om eenige duizende Franschen naar Syrië te zenden. Keizer Napoleon rekende hierbij op de openbare meening in Europa, bijzonder in Engeland, die een kruistogt tegen de barbaarsche stammen toejuichte. Het Engelsche kabinet was echter niet ingegeven en deed van ter zijde alles, om die te beletten. De Porte werkte dit streven natuurlijk in de hand en liet door haren gezant te Parijs in eene conferentie, welke voor deze aangelegenheid gehouden is, allerlei bezwaren opperen. Hoewel heimelijk door Engeland ondersteund, zou die oppositie van de Porte echter weinig te beteekenen gehad hebben, zoo Rusland op het laatste oogenblik niet met het voorstel voor den dag ware gekomen, om aan de interventie een veel ruimere uitbreiding te geven, dan Frankrijk aanvankelijk voorgesteld had.

De Russische gezant namelijk beweerde, dat bij de bedoelde overeenkomst niet alleen in de belangen van Syrië, maar ook in die van de andere deelen van Turkije moest worden voorzien, want dat ieder oogenblik dan hier dan daar onlusten konden uitbreken. De strijd tegen de Christenen, die nu in Syrië woedde, kon morgen elders ontbranden en Rusland wenschte het regt te hebben, om, indien zoo iets in de nabijheid zijner grenzen voorkwam, op zijne beurt tusschen beide te komen. Mogelijk dat Frankrijk zich naar dezen eisch van Rusland geschikt had, maar Engeland verzette er zich met nadruk tegen en dit te meer, omdat het ministerie in dien strijd tegen Rusland een middel zag om de expeditie tegen te werken, zonder de geheele Engelsche natie te verbitteren. Eindelijk is er dan toch eene konventie tot stand gekomen. Van de voorwaarden is nog slechts zooveel bekend geworden, dat de vreemde troepen in Syrië onder het toezigt van kommissarissen der groote mogendheden zullen opereren, dat Frankrijk daartoe 6000 man en de overige mogendheden gezamenlijk 6000 man zullen leveren, alsmede dat de duur der expeditie in overleg met deze kommissarissen zal worden bepaald. Het eerste korps Fransche troepen, ter sterkte van 6000 man, zal nu onmiddellijk uit Toulon, uit Marseille en Algiers op marsch gaan. Het bestaat op laatstgenoemde plaats grotendeels uit Africaansche spahi's, van wier nationale haat tegen de Drusen en overige andersdenkende Mahomedanen nu partij zal worden getrokken. De troepen in het kamp te Chalons, te Lyon en van het garnizoen te Bourges zullen zich inmiddels gereed houden, om, ingeval er versterking noodig is, oogenblikkelijk te vertrekken. Ook is er bevel gegeven, dat de schepen waarmee de spahi's worden overgebracht, dadelijk na hunne aankomst te Beyruth terug moeten komen, om des noods nieuwe korpsen te transporteren. De keizer schijnt er op te rekenen, dat de zaak in Syrië een ruimeren omvang zal erlangen dan zich op dit oogenblik doet verwachten. Keizer Napoleon kon wel gelijk hebben, want het is niet onwaarschijnlijk, dat juist deze expeditie de geheele Muselmansche bevolking in het Turksche rijk tegen de Christenen in het harnas zal jagen. En dit zou juist zijn wat Frankrijk en Rusland wenschen; want het is eene uitgemaakte zaak, dat deze vervolging reeds voor jaren is voorbereid. Sedert jaren heeft een comité te Beyruth, onder voorzitting van den Maronitischen bisschop Tabias, tot een algemeenen opstand van al de Christenen tegen de Muselmannen opgehitst; sedert jaren zijn wapens uit Frankrijk in Syrië ingevoerd; pamfletten in alle talen van Syrië gedrukt, waarin de opstand tegen de Porte gepredikt was, werden bij geheele balen ingevoerd en overal verdeeld en Fransche agenten waren overal in de weer om de Christenbevolking op te hitsen.

Veel opziens heeft dezer dagen een brief gemaakt, door keizer Napoleon aan den Franschen gezant te Londen, den heer de Persigny geschreven en bestemd, om door dezen openbaar gemaakt te worden. Die brief, in voor Engeland zeer welwillende bewoordingen gesteld, wordt verschillend beoordeeld en heeft waarschijnlijk zijn bestaan te danken aan de vrees, dat het eerlang wel eens tusschen Pruisen en Rusland aan den eenen, en tusschen Pruisen en Oostenrijk aan den anderen kant tot een nauwer verbond zou kunnen komen. Wij deelen lager den text van dien brief mede.

Het Engelsche Lagerhuis heeft den brief van keizer Napoleon aan den graaf de Persigny daarmede beantwoord, dat het in comité de door lord Palmerston voorgestelde resolutien betreffende de nationale verdedigingswerken, zonder stemming heeft aangenomen.

Garibaldi heeft bij Melazzo eene overwinning op Napelsche troepen behaald, en is daarbij gewond geraakt. Kort daarna heeft hij een militaire overeenkomst met den generaal Clary, den opperbevelhebber in Messina gesloten, krachtens welke hij meester van die stad is geworden en alleen de forten nog door eenige Napelsche

troepen bezet zijn gebleven. Waarschijnlijk is de Napelsche regering tot den stap overgegaan, ten einde alle beschikbare troepen tot verdediging van het vaste land van Napels te kunnen gebruiken. Zij heeft daardoor evenwel ook Garibaldi in de gelegenheid gesteld, zijne troepen elders te gebruiken. Gisteren meldde dan ook reeds de *Patrie* en de *Pays*, dat een korps van Garibaldi, 1500 man sterk, in Calabrie voet aan wal gezet had en dat Garibaldi-zelf eerstdaags te Napels verwacht wordt, waar hij door het insurrectioneel comité ontboden is, om het bestuur des lands op zich te nemen. Wordt dit een en ander bevestigd, dan zal weldra het pleit voor of tegen de Bourbons beslist zijn. Dat de oorlogskans zich tegen den koning zal verklaren, is hoogst waarschijnlijk, want de berigten uit de hoofdstad luiden alles behalve gunstig en alle berigten komen er in overeen, dat er van een verbond tusschen Turin en Napels niet komen zal.

In België is het 29ste jaarfeest van de troonsbestijging van koning Leopold met ongewone geestdrift en grooten luister gevierd. Hoewel de koning zeer geacht is, kan men echter veilig aannemen, dat deze buitengewone uitdrukking van de ingenomenheid des volks met zijn bestuur, mede een demonstratie geweest is tegen het in Frankrijk bestaande denkkeeld, als zou België niet ongaarne eene inlijving bij Frankrijk zien.

De *Moniteur* deelt een koninklijk besluit mede, waarbij het tegenwoordige zittingjaar der kamers gesloten wordt. Behalve de afschaffing der gemeentelijke accijnzen, ongetwijfeld het belangrijkste, wat door de kamers dit jaar tot stand gebracht werd, zijn nog twee gewichtige hervormingen tot stand gekomen, namelijk, de opheffing der artikelen van het strafwetboek van 1860, waarbij de koalities onder de werklieden verboden werden, en van de wetsbepalingen, waarbij de intrest in burgerlijke zaken op 5 pCt. en in handelszaken op 6 pCt. als maximum was gesteld. Beide maatregelen zijn een belangrijke vooruitgang op den weg van vrijheid.

LAATSTE BERIGTEN.

Belgrado, 7 Augustus. Prins Milosch is alhier aangekomen.

Oogenschijschijnlijk is het rustig.

Gisteren hebben de consuls der vreemde mogendheden eene conferentie met den pacha gehouden, in welke bijeenkomst maatregelen tot handhaving der orde genomen zijn.

De consuls hebben het hospitaal bezocht, waarin zich achttien gekwetste Turken bevinden. De Turksche vrouwen en kinderen hebben eene wijkplaats in de citadel gezocht.

Marseille, 9 Augustus. Er zijn alhier uit Konstantinopel tijdingen ontvangen van den 1 dezer. Daarin wordt berigt dat Fuad-pacha den gouverneur van Damascus met eenige van diens ambtenaren naar de Turksche hoofdstad had doen transporteren, ten einde hen aldaar hunne straf te doen ondergaan. De minister van oorlog had gepoogd de handelingen van den gouverneur te verdedigen; het corps diplomatique had daarentegen er op aangedrongen, dat hij naar Damascus zou worden teruggevoerd en dat aan hem, tot een afschrikkend voorbeeld voor anderen, in die stad het vonnis zou worden voltrokken.

Ook wordt medegedeeld, dat er te Salonica en Alep po oproerige bewegingen hadden plaats gehad, die evenwel door de autoriteiten bedwongen waren. In Bosnie heerschte eene sterke gisting.

Een gerucht betreffende een aanslag op het leven van den grootvizier scheen zich te bevestigen, waardoor op een aantal personen zware verdenkingen rusten. De vizier heeft reeds verschillende ambtenaren genoodzaakt tot uitbetaling van aanzienlijke sommen, als schadevergoeding en ter aanzuivering van achtertallige soldy en traktementen.

Er openbaarde zich in de omstreken van Konstantinopel eene paniek. Een aantal onderdanen van de Europeesche mogendheden, zich buiten de stad niet veilig achtende, waren derwaarts teruggekomen.

De verkoop van kruid is verboden. Eene enorme hoeveelheid daarvan ligt te Tunis voorhanden.

NEDERLAND.

(Van den specialen correspondent van den Java-Bode.)
's Gravenhage 6 Augustus 1860.

Het drama is afgespeeld, mijn waarde redakteur, althans in de Tweede Kamer. Een drama zeg ik, maar de spoorweg kwestie, voor zoover zij behandeld werd door de wetgevende magt, herinnerde onwillekeurig aan een arlekinade. Is het noodig dat ik u de rolverdeling aanwijs? Neen niet waar? Gij hebt den Arlekijn reeds herkend, die met zijn tooverstaf alle veranderingen te weeg wist te brengen en zijne *ijzeren* Kolombine te verkrijgen, ondanks den weerzin, dien de deftige Pantalon tegen hem koesterde, en die maar al te zeer gegrond was op vroegere ervaringen. De dupe was Pierrot, die zich door Arlekijn liet verschalken en nu eene daad heeft gepleegd, die hij voor eenige maanden verklaarde niet te kunnen plegen, die de bruidschat te hoog vond en nu een dubbelen aan Pantalon uit den zak klopt, en die, ondanks zijn karakteristieke antipathie tegen den persoon van Arlekijn, hem nu toch gediend en geholpen heeft.

Maar ik deel u het laatste tooneel reeds mede; ik moet u nog iets van den loop der arlekinade verhalen. Het zij mij vergund dit wat minder overdragtelijk te doen.

Ik gaf u in mijn laatsten berigt van de aanneming van alle lijnen, zoo als zij door de Regering waren voorgesteld, met uitzondering van de lijn Utrecht-Hertogenbosch, die nu op voorstel van den heer van Goltstein over Bommel en niet over Tiel zou loopen. De algevaardigde uit Tiel, de heer de Kempenaer, waagde den volgende dag nog eene poging, om op dat besluit te doen terugkomen, en een algevaardigde uit Nymegen, welke streek even zeer door de verandering geschaad wordt met het oog op hare verbinding, trachtte ook de wet eene wijziging te doen ondergaan in het belang van zijn distrikt, maar beide pogingen mislukten; de wet bleef zoo als zij was, en ook het amendement ten slotte op de noordhollandsche lijn voorge-

steld en strekkende om den spoorweg aan te leggen van den Helder op Amsterdam met eene brug over het Y (en het niet facultatief te laten, of de weg naar Amsterdam dan wel naar Haarlem zal worden verworpen. Art. 2 werd daarop aangenomen met 49 tegen 25 stemmen. (Gij ziet de Kamer was koopleet). Art. 5, bepalende, dat men op acht plaatsen te lijn met den aanleg van spoorwegen zal aanvaangen, werd nadat door velen de groote dwaasheid hiervan was aangetoond, nogtans met 12 tegen 50 stemmen gekeurd. Art. 4, waarbij de bevoegdheid aan den staat was gelaten, om zelf te exploiteren of dit aan anderen op te geven, werd na de verwerping met 47 tegen 25 stemmen het voorstel van den heer van Bosse, dat de Staat in geen geval die exploitatie op zich zou nemen, zonder stemmen goedgekeurd en na de aanneming van art. 4 houdende bepaling dat jaarlijks ten minste 10 millioen op de staatsbegroting zal worden gebragt voor de aanleg van spoorwegen, en de verwerping van een tweede voorstel om op het beginsel der staatswegen terug te komen, werd het wets-ontwerp in geheel aangenomen met 49 tegen 25 stemmen. Stemden de heeren van Hoëvell, Wijbenga, van Dommer van Poldersveldt, Heemskerk Bz., Houtman van Zuylen van Nyevelt, Betz, Kingma van Henckel Olivier, Poortman, Thorbecke, Dymmaer van de Poel, Dullert, van Wintershoven, Goltstein, Wintgens, van Nispen, Hugenholtz, de Brauw en der Linden.

Thans zal nog slechts de Eerste Kamer te beslechten hebben, maar men acht het bijna zeker, dat dit stelligchaam, dat zeer zeker eene eigene overtuiging heeft, maar toch niet altijd even onvatbaar scheen voor zekere leiding van hooger, het onderwerp zal aannemen en dan gaan wij op acht punten aan het werk. Er dan geene spoorwegen komen, is het zeker de schuld niet van hen, die tegen zulk eene verbroekeling der krachten hebben gewaarschuwd.

Wanneer de Eerste Kamer het ontwerp in overging zal nemen, is nog niet bekend. Zij is deze week megekomen en voor het einde der maand mag men verwachten, dat haar werk zal zijn voltooid. Gij onze Eerste Kamer heeft er slag van sommige in ongeloofelijk korten tijd af te doen, vooral wat het neerkomt op aannemen, of de kwestien van grondbezit of fortuin in regtstreeks verband. In zoodanig geval faciliteert zij wel eens een men nu ook weder de verwerping te gemoet voor de tweede maal — van het voorstel van de Sloet tot Oldhuis, om de tienden afkoopbaar te stellen tegen den penning twintig. Het vroeger daartoe kende voorstel werd door haar verworpen, op dat die afkoopsom en de wijze waarop zij berekend werd, door de Eerste Kamer te laag werd geoordeeld. De heer Sloet schikte zich naar dat oordeel, de voorstel op nieuw met eene wijziging der berekening en de bepaling van een hooger afkoopsom, maar de behandeling van dat voorstel door de Tweede Kamer werd het, door een amendement van den heer van der Linden, tot zijne oorspronkelijke bepaling terug gebragt en het lijdt bijna geen twijfel, of de Eerste Kamer zal haar eerste besluit handhaven.

Een ander onderwerp door de Tweede Kamer in eene beraadslaging behandeld, was het voorstel der heeren Strens, Thorbecke en Gevers Deynoot, het houden eener enquête over den toestand van de Maas en Zuidwillemsvaart. Sedert jaren toch in strijd met traktaten en konventien, door de stroom van de Maas gestuit en het water door kanalen afgeleid om de Belgische kempen te bevoeden. Dit heeft laag water voor Maastricht en een groot deel van de Maas veroorzaakt, en dien ten gevolge stilstand en belemmering van scheepvaart en ons gouvernement heeft met eene onbegrijpelijk verschilligheid die zaak aangezien en laten gebleven en op de klagen van de bewoners der Maas geantwoord, dat men aan het onderhandelen was. Eindelijk hebben eenige leden der Tweede Kamer gepen, dat de tijd der onderhandelingen voorbij was van handelen gekomen. Voor acht maanden omgaf werd het voorstel gedaan, om de zaak door de Tweede Kamer te doen onderzoeken, maar ondanks dat voorstel, dat opzettelijk buiten behandeling werd gehouden, bleef de zaak zooals zij was: men bleef tappen en de scheepvaart bleef belemmerd. Nu eindelijk komt het voorstel in openbare beraadslaging. Minister van Buitenlandsche zaken geeft ten antwoord, dat zoodanige enquête de onderhandelingen zoude staken. Het geduld der Kamer was echter ten einde en men nam het voorstel tot het houden eener enquête aan. Tot leden der commissie zijn benoemd de heeren Gevers Deynoot, (voorzitter) Delprat, A. Heemskerk Bz., Meijlink en van Wintershoven, die in het volgende maand hunne zittingen in het Tweede Kamer zullen houden, nadat zij, evenwel door de commissie, zich naar Maastricht zullen begeven om daar ook met eigen oogen te zien.

Dat de zaak tot een bevredigend einde zal komen mag men verwachten op grond dat België zijn oordeel erkent; maar eensklaps die afstappingen te staken, die den ondergang van den landbouw in verschillende deelen van dat Rijk ten gevolge hebben. Van daar de omstandigheden. Nu vooral is de tijd daarvoor gekomen, omdat, gelijk ik u reeds in mijn vorigen schrijven heb gezegd, België zulk een geest van aansluiting aan Nederland openbaart, die grotendeels zijn oorsprong vindt in de houding van Frankrijk. Reeds is door een Fransche staatsman onbewimpeld gezegd, dat binnen eenige tijds België fransch zal zijn, en te oorkennen dat niet, dat er fransche invloed wordt uitgeoefend op de in de hogere als lagere standen van het volk van Antwerpen naar Rijssel gelokt, waar het loon gegeven werd, en ik meen dat ik u reeds een enkel woord verslag gaf van eene Rennie reizen jare te Parijs gehouden van voormalige leden van de veterinaire school, zoo ik mij niet vergis, waarop Belgen waren uitgenoodigd, en door welke ge, die aan die uitnoodiging deelnamen, en die vint toasten aan de broederschap werden gegeven, later als een volkswensch zouden kunnen worden aan-

Men heeft het gezien bij Savoye, en wat met reek is gebeurd, die na vele demonstraties werd ingelijfd zonder slag of stoot, zou zeer het lot van België kunnen zijn. Komt het tot een strijd, dan is het schier eene uitgemaakte zaak, dat wij de belgische zijde kiezen moeten, en het verdedigingsstelsel van België zoodanig, dat het uit het noorden geen aanval kan doen. Men zegt dat koning Leopold morgen den Wiesbaden eene konferentie zou hebben met de Nederlanden; dit berigt evenwel is aanlandsche bladen ontleend; volgens hetgeen wij weten wordt Z. M. morgen hier verwacht. (Wordt vervolgd).

7 Augustus. De weersgesteldheid hier te lande is even ongestadig als vroeger, zoodat wij ons aanlijen zomer hebben te bereemen. Het blijft geen enkelen dag droog en de minste warmte wordt middelgroot door hevige onweders opgevolgd. Den 7den woedde er een onweder boven deze stad zoodanig, als men zich herinnert het ooit te hebben gezien. Gelukkig werden er geene rampen door te gaten.

Gewassen schijnen zich bij deze weersgesteldheid goed te ontwikkelen. De berigten omtrent de oogst althans blijven voortdurend gunstig. Het aardappel gewas maakt hierop wel geen enkel dag droog en de minste warmte wordt middelgroot door hevige onweders opgevolgd. Den 7den woedde er een onweder boven deze stad zoodanig, als men zich herinnert het ooit te hebben gezien. Gelukkig werden er geene rampen door te gaten.

Verneemt dat het schroefstoomschip *Reteh* waarschijnlijk met 1 September in dienst zal worden gesteld en dat het gekommandeerd zal worden door den luit.-ter-zee 1ste kl. jhr. H. P. de Kock. Het flotille vaartuig *de Amstel* zou met 1 October in dienst komen, onder bevel van den luit.-ter-zee 1ste kl. P. van der Velder. Beide schepen zijn bestemd naar Oost-Indië.

Ten gevolge van Z. Ms. besluit van den 26sten dezer, no. 60, wordt met den 16den Augustus aanstaaende in dienst gesteld het schroefstoomflotille vaartuig *Haarlemmermeer*, liggende te Vlissingen, met bestemming naar Oost-Indië, en is het bevel daarover opgedragen aan den luitenant ter zee der 1ste klasse P. Koning. Op dien bodem zullen tevens geplaatst worden de luitenanten ter zee der 2de klasse jhr. E. de Gijsselaar P. Koning en D. J. Weys, de officier van gezondheid der 2de klasse P. J. Losgert en de adjunkt-administrateur W. J. Medenbach.

Zr. Ms. korvet *Prins Maurits der Nederlanden*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee C. P. de Brauw, welke bodem den 21sten Mei jl. ter reede Simonsstad (Kaap de Goede Hoop) was aangekomen, heeft den 31sten Mei daaraanvolgende hare reis van daar naar Nederland voortgezet. Aan boord was alles wel.

De luit.-ter-zee 1ste kl. H. E. Bunnik, 1ste officier op het wachtschip te Amsterdam, is non-actief geworden, om later eene plaatsing naar Oost-Indië te bekomen, en vervangen door den luit.-ter-zee 1ste klasse M. O. Kanter.

Door keizer Napoleon is de navolgende brief gerigt aan den graaf de Persigny:

Mijn waarde Persigny!

De zaken komen mij zoo verward voor, ten gevolge van het wantrouwen, dat men sedert den oorlog in Italië overal heeft trachten te verspreiden, dat ik u schrijf in de hoop, dat een openhartig gesprek met lord Palmerston het bestaande kwaad zal uit den weg ruimen. Lord Palmerston kent mij en wanneer ik iets verzeker, zal hij mij gelooven. Welnu, gij kunt hem uit mijn naam op de meest onbewinpelde wijze zeggen, dat ik sedert den vrede van Villafranca slechts eene gedachte, slechts één voornemen heb gekoesterd, namelijk om een nieuw tijdperk van vrede in te wijden en in de beste verstandhouding te leven met al mijne naburen en vooral met Engeland.

Ik had afgezien van Savoye en Nizza. Doch de buitengewone vergroting van Sardinië deed mij terugkomen op den wensch, om Frankrijk vereenigd te zien met provincien, welke wezentlijk Fransch zijn. Maar, zal men tegenwerpen, gij wenscht den vrede en gij vermeerdert buiten eenige verhouding de militaire strijdkrachten van Frankrijk. Dit feit ontken ik in allen deele. Mijn leger en mijne vloot hebben op zich-zelve voor niemand een dreigend karakter. Mijne stoommarine is zelfs verre van te voldoen aan onze behoeften, en het aantal stoombooten is bij lange na niet in verhouding tot dat der zeilschepen, die noodig geacht werden ten tijde van Louis Philippe. Ik heb 400,000 man onder de wapenen; maar trek van dit cijfer af 60,000 man in Algerië, 6000 man te Rome, 8000 man in China, 20,000 gendarmes, de zieken en de conscripts, en gij zult toestement, hetgeen waar is, dat onze regimenten een minder effectief daastellen dan onder de vorige regering.

De eenige vermeerdere van kaders bestond in de oprichting der keizerlijke garde. Overigens wensch ik, hoewel ik den vrede begeer, de strijdmagt des lands op den best mogelijken voet te brengen; want indien men in het buitenland slechts de schitterende zijde van den laatsten oorlog heeft gezien, zoo ben ik toch van nabij getuige geweest van gebreken, en daarin wensch ik te voorzien. Na dit te hebben laten voorafgaan, zeg ik dat ik sedert Villafranca niets gedaan en aan niets gedacht heb, hetwelk iemand zou kunnen veront-rusten. Toen Lavalette naar Konstantinopel is vertrokken, bepaalden zich de instruktien die ik hem meegaf, tot het volgende: »Wend al uwe pogingen aan om den *status quo* te behouden; het is in Frankrijks belang dat Turkije zoolang mogelijk in stand blijft.»

Nu hebben er moordtooneelen in Syrië plaats, en men verzekert dat ik verheugd ben eene nieuwe gelegenheid te vinden, om een weinigje oorlog te voeren of eene nieuwe rol te spelen. Waarlijk, men schrijft mij al weinig gezond verstand toe. Indien ik dadelijk eene expeditie heb voorgesteld, dan was het omdat ik even denk als het volk, dat mij tot zijn hoofd heeft gekozen, en omdat de tijdingen uit Syrië mij met verontwaardiging vervulden.

Mijne eerste gedachte, intusschen, is geweest om mij met Engeland te verstaan. Welk ander belang dan dat der menscheit zou mij kunnen bewegen om troepen naar dat land te zenden? Zou het zijn, omdat zijn bezit mijne magt zou uitbreiden? Kan ik het mij verhe-

len, dat Algerië, in weerwil van zijne toekomstige voordeelen, eene bron van zwakheid is voor Frankrijk, dat gedurende dertig jaren daaraan zijn edelste bloed en zijn goud heeft ten offer gebracht? Ik heb het te Bordeaux in 1852 gezegd en mijne gevoelens zijn steeds dezelfde gebleven.

Ik heb nog groote veroveringen te maken, maar alleen in Frankrijk. Zijn inwendige organisatie, zijne zedelijke ontwikkeling, zijne hulppronnen, wachten nog altijd op eene verbazende uitbreiding. Daar bestaat een veld, uitgebreid genoeg voor mijne eerezucht en vol-doende om haar te bevredigen.

Het was moeilijk voor mij, om mij met Engeland te verstaan ten aanzien van Centraal-Italië, omdat ik gebonden was door den vrede van Villafranca. Ten opzichte van zuidelijk Italië ben ik geheel en al vrij, en ik wensch niets liever dan omtrent dit punt, even als omtrent andere, mij met Engeland te verstaan. Maar in 's Hemels naam, dat toch de verheven mannen, die aan het hoofd der Engelsche regering geplaatst zijn, de kleingeestige jalouzien en het onredelijke wantrouwen ter zijde stellen!

Laten wij elkander, in goede trouw, wel verstaan, zoo als het past aan eerlijke mannen, gelijk wij zijn, en niet zoo als aan dieven, die er op uit zijn om el-kander te bedriegen.

Om kort te gaan, zie hier mijne innigste gedachte: Ik wensch dat Italië vrede bekomt, het doet er niet toe op welke wijze, maar zonder vreemde tusschen-komst, en dat mijne troepen Rome kunnen verlaten, zonder de veiligheid van den paus in de waagschaal te stellen. Ik zou zeer wenschen dat ik niet genoodzaakt was de expeditie naar Syrië te ondernemen, en, in al-len gevalle, haar niet alleen te ondernemen, in de eerste plaats, omdat er veel uitgaven mede gemoeid zijn, en in de tweede plaats omdat ik vrees dat de in-terventie met de Oostersche kwestie zal vermengd wor-den. Maar van den anderen kant zie ik niet in, hoe ik weerstand zal kunnen bieden aan de openbare opi-nie in mijn land, welke nimmer zal begrijpen, dat wij niet alleen den moord der Christenen ongestraft kon-den laten, maar ook het verbranden onzer consulaten, de beleediging onzer vlag en de plundering der kloos-ters, die onder onze bescherming geplaatst zijn.

Ik heb u nu alles gezegd wat ik denk, zonder iets te bewimpelen, zonder iets achterwege te laten. Maak van mijn brief een zoodanig gebruik als gij raadzaam mogt oordeelen.

Geloof aan mijn opregte vriendschap. *Napoleon.*

De heer Estève, directeur der Syrische missien, is te Parijs aangekomen, om het gouvernement de noodi-ge inlichtingen te geven omtrent de laatste gebeurte-nissen aldaar. Volgens zijne berigten zouden er alleen te Damaskus 8000, en in het geheel 15 à 16,000 Chris-tenen omgebracht zijn. Vijf zijner voornaamste geeste-lijken zijn gedood.

FRANKRIJK.

Door keizer Napoleon is de navolgende brief gerigt aan den graaf de Persigny:

Mijn waarde Persigny!

De zaken komen mij zoo verward voor, ten gevolge van het wantrouwen, dat men sedert den oorlog in Italië overal heeft trachten te verspreiden, dat ik u schrijf in de hoop, dat een openhartig gesprek met lord Palmerston het bestaande kwaad zal uit den weg ruimen. Lord Palmerston kent mij en wanneer ik iets verzeker, zal hij mij gelooven. Welnu, gij kunt hem uit mijn naam op de meest onbewinpelde wijze zeggen, dat ik sedert den vrede van Villafranca slechts eene gedachte, slechts één voornemen heb gekoesterd, namelijk om een nieuw tijdperk van vrede in te wijden en in de beste verstandhouding te leven met al mijne naburen en vooral met Engeland.

Ik had afgezien van Savoye en Nizza. Doch de buitengewone vergroting van Sardinië deed mij terugkomen op den wensch, om Frankrijk vereenigd te zien met provincien, welke wezentlijk Fransch zijn. Maar, zal men tegenwerpen, gij wenscht den vrede en gij vermeerdert buiten eenige verhouding de militaire strijdkrachten van Frankrijk. Dit feit ontken ik in allen deele. Mijn leger en mijne vloot hebben op zich-zelve voor niemand een dreigend karakter. Mijne stoommarine is zelfs verre van te voldoen aan onze behoeften, en het aantal stoombooten is bij lange na niet in verhouding tot dat der zeilschepen, die noodig geacht werden ten tijde van Louis Philippe. Ik heb 400,000 man onder de wapenen; maar trek van dit cijfer af 60,000 man in Algerië, 6000 man te Rome, 8000 man in Chi-na, 20,000 gendarmes, de zieken en de conscripts, en gij zult toestement, hetgeen waar is, dat onze regimen-ten een minder effectief daastellen dan onder de vo-rige regering.

De eenige vermeerdere van kaders bestond in de oprichting der keizerlijke garde. Overigens wensch ik, hoewel ik den vrede begeer, de strijdmagt des lands op den best mogelijken voet te brengen; want indien men in het buitenland slechts de schitterende zijde van den laatsten oorlog heeft gezien, zoo ben ik toch van nabij getuige geweest van gebreken, en daarin wensch ik te voorzien. Na dit te hebben laten voorafgaan, zeg ik dat ik sedert Villafranca niets gedaan en aan niets gedacht heb, hetwelk iemand zou kunnen veront-rusten. Toen Lavalette naar Konstantinopel is ver-trokken, bepaalden zich de instruktien die ik hem meegaf, tot het volgende: »Wend al uwe pogingen aan om den *status quo* te behouden; het is in Frankrijks belang dat Turkije zoolang mogelijk in stand blijft.»

Nu hebben er moordtooneelen in Syrië plaats, en men verzekert dat ik verheugd ben eene nieuwe gelegenheid te vinden, om een weinigje oorlog te voeren of eene nieuwe rol te spelen. Waarlijk, men schrijft mij al weinig gezond verstand toe. Indien ik dadelijk eene expeditie heb voorgesteld, dan was het omdat ik even denk als het volk, dat mij tot zijn hoofd heeft gekozen, en omdat de tijdingen uit Syrië mij met verontwaardiging vervulden.

Mijne eerste gedachte, intusschen, is geweest om mij met Engeland te verstaan. Welk ander belang dan dat der menscheit zou mij kunnen bewegen om troepen naar dat land te zenden? Zou het zijn, omdat zijn bezit mijne magt zou uitbreiden? Kan ik het mij verhe-

len, dat Algerië, in weerwil van zijne toekomstige voordeelen, eene bron van zwakheid is voor Frankrijk, dat gedurende dertig jaren daaraan zijn edelste bloed en zijn goud heeft ten offer gebracht? Ik heb het te Bordeaux in 1852 gezegd en mijne gevoelens zijn steeds dezelfde gebleven.

Ik heb nog groote veroveringen te maken, maar alleen in Frankrijk. Zijn inwendige organisatie, zijne zedelijke ontwikkeling, zijne hulppronnen, wachten nog altijd op eene verbazende uitbreiding. Daar bestaat een veld, uitgebreid genoeg voor mijne eerezucht en vol-doende om haar te bevredigen.

Het was moeilijk voor mij, om mij met Engeland te verstaan ten aanzien van Centraal-Italië, omdat ik gebonden was door den vrede van Villafranca. Ten opzichte van zuidelijk Italië ben ik geheel en al vrij, en ik wensch niets liever dan omtrent dit punt, even als omtrent andere, mij met Engeland te verstaan. Maar in 's Hemels naam, dat toch de verheven mannen, die aan het hoofd der Engelsche regering geplaatst zijn, de kleingeestige jalouzien en het onredelijke wantrouwen ter zijde stellen!

Laten wij elkander, in goede trouw, wel verstaan, zoo als het past aan eerlijke mannen, gelijk wij zijn, en niet zoo als aan dieven, die er op uit zijn om el-kander te bedriegen.

Om kort te gaan, zie hier mijne innigste gedachte: Ik wensch dat Italië vrede bekomt, het doet er niet toe op welke wijze, maar zonder vreemde tusschen-komst, en dat mijne troepen Rome kunnen verlaten, zonder de veiligheid van den paus in de waagschaal te stellen. Ik zou zeer wenschen dat ik niet genoodzaakt was de expeditie naar Syrië te ondernemen, en, in al-len gevalle, haar niet alleen te ondernemen, in de eerste plaats, omdat er veel uitgaven mede gemoeid zijn, en in de tweede plaats omdat ik vrees dat de in-terventie met de Oostersche kwestie zal vermengd wor-den. Maar van den anderen kant zie ik niet in, hoe ik weerstand zal kunnen bieden aan de openbare opi-nie in mijn land, welke nimmer zal begrijpen, dat wij niet alleen den moord der Christenen ongestraft kon-den laten, maar ook het verbranden onzer consulaten, de beleediging onzer vlag en de plundering der kloos-ters, die onder onze bescherming geplaatst zijn.

Ik heb u nu alles gezegd wat ik denk, zonder iets te bewimpelen, zonder iets achterwege te laten. Maak van mijn brief een zoodanig gebruik als gij raadzaam mogt oordeelen.

Geloof aan mijn opregte vriendschap. *Napoleon.*

De heer Estève, directeur der Syrische missien, is te Parijs aangekomen, om het gouvernement de noodi-ge inlichtingen te geven omtrent de laatste gebeurte-nissen aldaar. Volgens zijne berigten zouden er alleen te Damaskus 8000, en in het geheel 15 à 16,000 Chris-tenen omgebracht zijn. Vijf zijner voornaamste geeste-lijken zijn gedood.

RUSLAND.

De berigten uit St. Petersburg geven hoog op van de verontwaardiging, die de tijdingen van de gruwelen in Syrië, zoowel in gemelde stad als in vele overige deelen van het Russische rijk, veroorzaakt hebben. Er heerscht slechts één gevoel, namelijk dat men de Christenen in het Ottomanische gebied niet alleen krachtadig beschermen, maar de Muzelmannen ook voor goed uit Europa verdrijven moet. Het leger is woedend. Zoodra de keizer in het kamp van Krasnaâ Selo was gearriveerd, merkte men eene geestdrift op, waarvan de beteekenis aan niemand ontsnapte, en de keizer heeft ruimere belooningen aan de manschappen doen uitreiken, dan sedert langen tijd het geval was. Het leger houdt zich geheel en al overtuigd, dat de oorlog met Turkije op handen is. Te Moskau is de orthodoxe partij, zoo mogelijk, nog meer verontwaar-digd dan elders. De geestelijken werken die gezindheid in de hand. In hunne predikationen zeggen zij, dat Rusland door onverschilligheid niet langer diene verschrikkelijken toestand mag doen voortduren. Zich langer lijdelijk te betoonen, ware zooveel als zich mede-pligtig maken aan de moordtooneelen. De autoriteiten doen niets om deze predikationen te keer te gaan. De grijsaards, die zich het jaar 1812 herinneren, verklaren zelfs, dat de opgewondendheid en de haat tegen de Franschen destijds niet zoo groot waren als thans tegen de Turken. — Wat dit laatste aangaat, dient men vooral in het oog te houden, dat het berigt door een Fransch blad wordt medegedeeld.

De Russische minister van Justitie, graaf Panin, sedert het overlijden van Rostwzow, voorzitter der kom-missie voor de kwestie van de emancipatie der lijfei-geenen, heeft den keizer zijn persoonlijke meening over deze gewichtige aangelegenheid medegedeeld. Hij is het denkbeeld eener trapsgewijze emancipatie toegedaan en eischt daarvoor een tijdperk van overgang van zes jaren.

Bij keizerlijke ukase is het tabaks-monopolie, dat tot dusverre in het koninkrijk Polen bestond, opgeheven en bij wijze van proef eene belasting op het verbruik van tabak en sigaren ingevoerd.

TURKIJE.

Blijkens de laatste berigten uit Konstantinopel zul-len de regtsplegingen aldaar voortaan in het openbaar plaats hebben. De noodige aanstellen zijn reeds in de lokalen gemaakt, om het publiek in staat te stellen daarbij tegenwoordig te zijn.

Volgens de laatste tijdingen heerschte op Candia en verschillende andere punten van het Turksche rijk eene gisting, die het ergste voor de Christenen deed vreezen. De tijdingen uit Bosnie en de Herzegowina luiden ook alles behalve gunstig; het is als of het Turksche keizerrijk nu van alle kanten bedreigd wordt en groote gebeurtenissen in dat gedeelte van de wereld oplan-den zijn. Onder de geruchten, die sedert eenige dagen in omloop zijn, behoort, dat de Fransche regering niet ongenoeigd zou zijn, om voor Abd-el-Kader eene soort van groot pachalik in Syrië te vestigen. Maar het is wel waarschijnlijk, dat de tegenwoordige gebeurtenis-sen wel andere gevolgen zullen hebben, dan een vice-gouvernement in Aziatisch-Turkije.

CHINA.

Van Hongkong meldt men, dd. 26 August, dat een fransche stoomboot, aldaar aangekomen, had berigt, dat er een kleine schermutseling was voorgevallen met de tartarsche kavallerie, die door een salvo onzer troepen verstoord was. De bewegingen tegen de forten zou onmiddellijk beginnen. Van Shanghai werd vernomen, dat aldaar groote onrust heerschte op de tijding, dat de opstandelingen de stad aantastten; zij werden echter door de Franschen teruggedreven. Het verlies der Engelschen bedroeg 2 man aan dooden en 14 aan gewonden.

NIEUW-ZEELAND.

De berigten van Nieuw-Zeeland en de Australische koloniën, loopende tot het eind van Juli, zijn zeer treurig. De oorlog op Nieuw-Zeeland heeft zich uitgebreid, en te Taranaki (Waitara) heeft een bloedig gevecht tusschen de Britsche troepen en de inboorlingen plaats gehad, dat geëindigd is met de nederlaag der eersten.

Majoor Nelson deed een aanval op de inlanders ten getale van 1000 man, met een magt van ongeveer 500 man en twee 24^e houwitzers. Na het eerste salvo werd bevel gegeven tot den aanval met de bajonet, die door de inboorlingen moedig werd doorgegaan. In het gevecht man tegen man, dat nu volgde, werd van weerszijden de grootste dapperheid aan den dag gelegd, totdat de Engelschen ten laatste gedwongen werden te wijken. Zij verloren 29 dooden en 52 gekwetsen, en waren verplicht, toen zij retireerden, hunne dooden op het slagveld achter te laten. Onder de gedooden is luitenant Brooke, die zijn leven duur verkocht, en onder de gewonden kapitein Seymour van de Pelorus.

Kolonel Gould was op korten afstand met den vijand bezig, maar hij zond geen hulp, en liet alle onder zijn bevel staande troepen terugmarcheren, zonder een enkel schot te lossen.

De engelsche bladen, waaraan wij deze berigten ontleenen, voegen er bij, dat deze inboorlingen de eerste krijgslieden der aarde zijn, die een aanval van britsche bajonetten hebben weerstaan.

Op het vernemen dier treurige tijding waren onmiddellijk groote versterkingen van Melbourne naar het tooneel des oorlogs gezonden.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een patient en een geneesheer.

Bij een beroemd geneesheer kwam eens een man, die aan rheumatismus leed en verzocht hem van dit euvel af te helpen. De geneesheer schreef een recept en stelde het den patient ter hand. Toen deze zich verwijderde, riep de Aesculaap hem na: »Als het u helpt, zoo kom het mij vooral zeggen; want ik kan reeds sedert vier weken van rheumatismus niet slapen.»

Geestige zotten.

»Vindt gij mijne geestige zotten niet zeer schoon?» vroeg een bejaard heer met zeer veel eigenliefde.
»Uwe geestige zotten,» was het antwoord, »gelijken u; hun ouderdom maakt hen eerwaardig.»

De boetpredikatie.

Een gouverneur kapittelde zijn leerling wegens diens ongeregelde en ongebonden levenswijze en voegde er met pathos bij: »De tijding van uwe ondeugden zal uws vaders grijze haren met droefenis ten grave doen dalen.»

»Met uw verlof,» hernam de onverbeterlijke deugniet, »mijn vader draagt eene pruik.»

Frankfort 10 Julij. De keurvorst van Hessen kwam voor eenige dagen te Kissingen aan. Als gewoonlijk bijverde de kapel der badplaats zich, den keurvorst een serenade te brengen. Het eerste stuk, dat zij voordroeg, was het aria uit *Martha*:

»Moog de Hemel 't u vergeven,
Wat gij aan ons, armen, doet;
Uw bedrijf verstoort ons 't leven;
Nimmer maakt gij dat weer goed!»

De kapelmeester Heinemann had waarlijk, zelfs met opzet, geene ergere keuze kunnen doen.

Een schuitenvoerder te Parijs, die een uitmuntend zwemmer is, ging onlangs met zijn Newfoundland-hond in de Seine zwemmen. Van tijd tot tijd duwde hij den hond met geweld onder water; dit scheen het dier niet erg te bevalen en tot représaille-maatregelen overgaande, legde het zijne voorpooten op het hoofd van zijn meester en deed dezen verscheidene malen duiken. Telkens als de schuitenvoerder weder boven water kwam, herhaalde de hond dit, hetgeen zoo lang duurde, totdat eenige personen aan wal hierop opmerkzaam werden, en in een schuitje den persoon te hulp kwamen. Deze was zoodanig uitgeput, dat hij dadelijk flauw viel.

— Het *Journal du Cher* verhaalt, dat bij gelegenheid van het uit het spoor raken van een trein op den weg van Lyon, een hond werd overreden, die aan een Engelschman toebehoorde. Deze zwoer bij den Britschen luipaart, een eed dien hij met eenige Goddamm's kruidde, dat hij der maatschappij van den spoorweg een proces zou aandoen. Hij heeft dien eed gehouden en eischt 50,000 fr. schadevergoeding. De maatschappij heeft den hondenliefhebber een bod van 1 franc 50 centimes gedaan.

— Te Florence is een werkje verschenen van den heer Rossi, getiteld: »Honderd een en zeventig omwentelingen in den Kerkelijken Staat, van het jaar 896 tot 1839". Een dergelijk werkje zal in het licht verschijnen, waarin de omwentelingen van de »der kerk allergetrouwste stad Napels" worden opgesomd.

Op zijn Iersch.

In een Iersch dagblad las men voor eenigen tijd eene levensbeschrijving van Robespierre, met de volgende woorden eindigende: »Deze buitengewone man liet geene andere kinderen na dan een broeder, die te gelijk met hem vermoord werd.»

De Mogol en de Papegaai.

Een Hindoe had een papegaai de woorden leeren nitspreken: Wie zou er aan kunnen twijfelen? Hij bracht den vogel naar een bazar, om hem voor 100 ropijen te verkoopen. Een Mogol zag het lieve beestje en vroeg: »Zijt gij 100 ropijen waard?" De papegaai antwoordde: »Wie zou er aan kunnen twijfelen?" De vorst was hierover in verrukking en kocht den vogel. Weldra echter bemerkte hij, dat deze woorden ook alles waren, wat de vogel kon spreken, en hij verweet zich-zelf zijn overhaasting. Op zekeren dag riep hij, naar den papegaai ziende: »Ik was toch een gek, dat ding te koopen", waarop, als gewoonlijk, het antwoord volgde: »Wie zou er aan kunnen twijfelen?"

Dienstmeisjes in Australië.

De dienstmeisjes in Australië zijn een ware last; zij verlangen £ 35 (f 420) loon per jaar, twee vrije dagen iedere week, en de vergunning, altijd bezoek te mogen ontvangen. »Zekeren nacht", dus verhaalt een bewoner van genoemd werelddeel, »ontwaakte ik door een hevigen aanval van hoest, terwijl mijne slaapkamer vol rook was. Outsteld sprong ik uit mijn bed, opende de deur van mijn slaapvertrek en riep mijn dienstmeisje toe, of zij ook soms te digt bij het vuur was gekomen met het een of ander voorwerp, dat daardoor in brand kon geraakt zijn. »De Hemel beware mij", was het antwoord, »er is slechts één vriend na het souper bij mij gekomen, die zyne pijp rookt". — Een ander meisje verliet ons denzelfden dag, waarop mijn eerste kind werd geboren, voorgevende, dat zij niet gewoon was in een huis te dienen, waar een regiment kinderen waren. Een derde dienstmeisje begaf zich op zekeren avond als naar gewoonte te bed. Te drie uren des ochtends klopt zij aan mijne deur, zegt mij een teeder vaarwel en verlaat het huis, terwijl zij mijne parapluie medeneemt. Drie of vier dagen later ontvingen wij de parapluie met de volgende letteren terug: »Miss Marianne groet eerbiedig en hoopt, dat gij u harentwege niet ongerust zult maken. Ik trouw aanstaanden Vrijdag».

Ik was eens getuige van het volgende gesprek tusschen eene dame en eene lange Schotsche vrouw, welke eerste de laatste als dienstbode wilde huren: »Wenscht gij eene dienst te hebben?" — »Niet bijzonder". — »Maar gij wilt u toch verhuuren?" — »Nu, ja". — »Ik heb een meisje zoowat voor alles noodig". — »Hebt gij eene groote familie?" — »Neen, ik heb slechts een klein kind". — »Is het onrustig?" — »O neen, integendeel". — »Hebt gij nog andere dienstboden?" — »Ik heb een jongen, die zeer dienstig is". — »Die de tafel bedient?" — »Ja". — »En boodschappen doet?" — »Ja". — »En de deur opent?" — »Ja". — »En de messen slijpt en de schoenen poetst?" — »Ja". — »En hij het huishwerk behulpzaam is?" — »Ja". — »En op het kind past?" — »Neen, dat moet gij doen". — »Het doet mij leed, maar den kant bij u niet dien, daar ik noch eene loomachine, noch een kinderschommel ben". — Dit zal voldoende zijn, om aan te toonen, in welke verhouding meesters en dienstmeisjes tot elkander in Australië staan.

Literarische toestand aan het voormalige hof van ketzer Faustin van Haiti.

Een dagblad verhaalt de volgende zonderlinge geschiedenis: Keizer Faustin I, die in alle zaken Frankrijk wilde nabootsen en even als dit prins, maarschalken, hertogen, graven, kollegiën en universiteiten wilde hebben, nam het besluit eene akademie van veertig leden, in navolging van de *Académie Française*, op te rigten. Het was evenwel niet gemakkelijk, die veertig leden te kiezen, daar ieder inwoner, die zijn naam kon teekenen, zich tot het lidmaatschap gerechtigd geloofde. Z. M. decreeteerde mitsdien, dat 5000 zijner onderdanen, welke voor de beschaafden des lands werden gehouden, op een bepaalden dag in zijn paleis zouden vergaderen, ten einde zich aan een literarisch onderzoek te onderwerpen. Toen de vergadering bijeen was, kondigde Z. M. aan, dat de proef zou bestaan in het schrijven van het woord *citron* (citroen) en dat degenen, die daarin geene fouten maakten, medeleden zouden zijn. Er werden pennen, papier en inkt gebragt; ieder der 5000 kandidaten schreef het woord, en de registers des lands, zoome de bisschoppen, kregen in last, de 5000 briefjes te onderzoeken. De door hen bekend gemaakte uitslag was, dat slechts 39 der kandidaten het woord juist, namelijk met een c hadden geschreven, terwijl 2961 een s hadden gebezigd.

»Slechts 39", riep de keizer, »en wij hebben er 40 noodig. Welaan dan, zoo zal ik-zelf de veertigste zijn". »Sire," zeiden de scheidsregters, »gij zult ons in dit geval wel veroorloven, ook uwe majesteit aan een examen te onderwerpen.»

»Natuurlijk," hernam Faustin, en schreef met groote karakters *Xitron*, met een x. De registers zagen elkander verbaasd aan en verkondigden toen, dat zijne majesteit een schitterend examen had afgelegd. Onder luidde toejuichingen werd de keizer hierop tot lid der akademie geproclameerd.

Eenige opmerkingen over het aanstellen van Inspecteurs van het lager Onderwijs in N. I.

Met het ophanden zijnde arresteren van het nieuwe schoolreglement, waarbij, zoo wij ons niet vergissen, het aanstellen van inspecteurs geregeld wordt, komt het ons niet ongepast voor daarover eenige opmerkingen in het midden te brengen.

Wij hopen, dat de lezers van den *Java-Bode* het de redaktie niet euvel zullen duiden, dat zij weder eens iets over het onderwijs in haar blad opnemen. Het schoolblad toch bestaat niet meer, en,

hoezeer het onderwijs bij velen eene zaak is van een geschikt belang, zoo zijn er aan den anderen kant nog velen, die er hoogen prijs op stellen.

Zijn wij verder wel onderdrukt, dan wordt in de vervulling dier betrekkingen, bijzonder gewezen op nements onderwijzers, die door langdurigen dienst aanspraak hebben, om op eene eervolle wijze den zoo bijlijken stand van onderwijzer eens vaarwel te zeggen, uitgebreider kring werkzaam te zijn, en, wat vooral werven is, eene veel ruimere bezoldiging te verkrijgen.

Hoezeer wij nu in geenen deele willen beweren, dat wijzers zijn, die zulk eene onderscheiding als een voor hun langen diensttijd, hun onmiskenbaren tijd verdienen, zoo behoort in de keuze van zoodanige algemeen belang toch op den voorgrond te staan.

Zullen de te benoemen inspecteurs aan alle vereischten zullen zij onpartijdig in hun oordeel, vrij in hunne wezen, dan moeten zij niet door een langdurig gewesten en door alhier aangeknoopte relatien in hunne belemmerd worden.

Wij vermeenen daarom, dat het beter zou zijn voor kingen (vooral voor die van Hoofd-inspecteur) bekwaam uit Nederland te ontbieden, bij voorkeur zulke, die eenige jaren met lof aan 't onderwijs zich hebben gewist bekend staan voor *regtschapen* menschen.

Men zal ons tegenwerpen, dat die Heeren niet o zijn van het onderwijs in Indië, niet bekend met de en met de vele wijzigingen, die hier aan het onder gegeven worden. Wij stemmen zulks toe, maar vens: zou een goed paedagoog in Nederland ook wel goed paedagoog in Indië wezen? Hij moge dan met de vele hinderpalen en moeilijkheden, met de ten bekend zijn, over doelmatige of ondoelmatige metho of slecht onderwijs zal hij toch wel een juist oorde vellen.

Het is eene empirische waarheid, zoowel hier als in dat het altijd staan tegen over de schooljeugd den on *ongeblijven* en *pedant*; dat eene langdurige onafgebr dienst, het gestadig afvalen tot het kinderlijke sommi zers ook wel eens *kleingeestig* en hoogst *prikkelbaar* herisping maakt. Wij hooren hier velen reeds tegen de protesteren en wraak roepen over zulk een hard o zacht wat! Ook wij erkennen, dat het aantal van onderwijzers tegenwoordig zeer klein is, en al het bov meer tot de vroegere *insignia* van onzen stand behoort, zeker is het ook, dat er nog gevonden worden, die vrij van dien ouden zuurdeem zijn, die eene tamelijke waan en overdreven naïjver bezitten, die over sommi ambtsbroeders, even als over de schooljeugd, wel som heerschen, die zoo gaarne het woordje *chef* bezigen en wijzers, die hun ter assistentie zijn toegevoegd, bij vo ondergeschikten noemen, enz.

Onder alle betrekkingen in de maatschappij is het v onderwijzersstand, dat de verhouding van een chef tot geschikten met eenige kiescheit behoort in acht ga den, anders maakt de *chef* den ondergeschikte tot op (zoo hij nam. daartegen zich niet verzet) en het onder geestdoodend werk.

Wat zou er dan te hopen zijn, als het toeval eens zulk een onderwijzer, als wij hierboven geschetst hebben, inspecteur werd verheven? Wat zou er voor het ond voor de onderwijzers zelve te verwachten zijn? Alle derwijzers, welke hem, tijdens hij nog onderwijzer was, geveid hadden, ja! die zouden zeker dan gunstig bij merking komen; maar hoe met vele anderen? Wat verwachten zijn van zulk een *Hoofdinspecteur*, die het de Gouvernements onderwijzers geheel in handen heeft voordragt deze bevorderd, gene ontslagen of achteruit worden; wiens methode, goed of niet goed, ons zal gedrongen? Ja, eenheid zal er alsdan in het onderw maar eene *dorre* eenheid, eene eenheid, die alle lev zal uitdooven. Slechts hij, die op de nominatie staat teur te worden, zal het ons niet willen toeven; de onderwijzers, indien zij er al eens rijpelijk over hebben en dan niet al te bang voor den toekomstigen onderw teur zijn, zullen met ons toestemmen, dat wij thans, in streeks onder de Hoofd- of Sub-kommissie van onderw *deur* en *deur* zullen loopen. De *ganz*

Sub-kommissiën op de buitenbestittingen moge niet normaal zijn, over het algemeen zijn het toch allen zekeren stand en beschaving, die met meer kiescheit bezoeken, de examina presidenten dan voorzeker een malige ambtsbroeders dit als *inspecteur* zou doen. Tint niet onderworpen aan het oordeel van een enkel persoen een paar pennestroken zijnen voormaligen ambtsge de kaak stellen, veel erger dan dit wel eens voor e publick in een algemeen verslag geschied is. De Heer Hoofd- en Sub-kommissiën mogen dan wel geen perfect zers zijn, zij bezitten toch wel zó veel kennis, gezond oordeel, dat zij, na eenigen tijd die betrekking bekleed wel over goed of slecht onderwijs, doelmatige of methoden, ook uit de resultaten, een juist oordeel kunen Wie zou hun alle kennis en geschiktheid daartoe kunen gen? Ongelukkig zou het er dan wel in Nederland uitzoo veel schoolopzieners gevonden worden, die nooit geweest zijn. Wij voor ons zijn van gevoelen, dat die moeten blijven bestaan en dat de opheffing daarvan den aan 't onderwijs zou geven. Er moet voor den on hier in Indië een hooger ressort zijn dan een inspect onpartijdig beoordeelaar, tot wien hij in moeilijke zich kan wenden. Deze respectieve verhoudingen kan bij eene instructie behoorlijk geregeld worden. Of eind als bij het reglement wordt aangegeven, wel twee inspect Hoofd- en een inspecteur, of wel een inspecteur met een voor Java en de buitenbezittingen voldoende zullen zijn, twijfelen wij zeer.

In het *Handelsblad* van den 12den dezer, wordt de dent van den *Java-bode* uitgenoodigd om eenige vragen ribon op te helderen omtrent den vrijen arbeid aldaar.

Die vragen zijn uitvloeisels van verklaringen van in een ingesteld onderzoek door het bestuur. De inlanders slechts wat het bestuur wil, en daarom is een dusdanig alleen goed pour l'Europe, want zij die tot het eene verklaring voor het bestuur worden opgeroepen, meer dan wat hen door hunne hoofden geleerd wordt. een wenk van het bestuur voldoende zal zijn, om dezelfde die heden met hunne verklaringen het bestuur believen, veranderde zienswijze van den bestierder een tegenover meening te doen uitbrengen.

Wij zouden derhalve den schrijver van het *Handelsblad* den niet veel zedelijke waarde in het door hem aangezond te stellen. — Als een bewijs hiervan halen wij zijne eigen woorden.

Hij zegt: »is het waarheid dat vroeger een jeugdig en nu een jeugdig Brit in de Dessas rondom Kall rondliep, om ongerijnde aanklachten te verzamelen, inlanders tegen den Resident van Cheribon en die dan bijgang van de hoofden aan Zijne Excellentie den G. G. opgezonden?" Deze omstandigheid is voldoende om de pondent van Cheribon te overtuigen, dat bijaldien een en een Engelschman invloed genoeg kunnen uitoen ongerijnde verklaringen van inlanders te bekomen, voor invloed of magthebbende personen veel gemakkel zijn, om zooveel verklaringen te erlangen als zij wil zaak uitleggen zoo als het hen best gelegen komt verklaringen van inlanders in de zaak van den vrijen Cheribon zijn voor ons en voor hen die Indië kennen, tuigend bewijs voor eene onpartijdige beslissing.

Ik raad den schrijver aan zich te verlaten op de de Regering en zich niet te bemoeijen met zaken, die slissing van het Gouvernement onderworpen zijn.

SCHIEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeld.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	VAN	NAAR
18 Nederlandsch.	Pauline Constance Eleonora	W. P. Pijbes	Newcastle	9 Mei Batavia
Engelsch	Chass Ge	A. Shewan	Sunderland	15 Junj Hongkong
Nederlandsch	Noord-Brabant	H. R. Bok	Rotterdam	6 " Batavia (1
14 " "	Argo	A. W. van Teutem	"	12 Junj " "
Amerikaansch	Arat	F. Elduitge	Manila	24 Julj Boston
15 Nederlandsch	Maria Catharina	J. A. F. Bertrand	Amsterdam	20 Mei Batavia
16 Amerikaansch	Annel Berden	R. C. C. Herelwuijl	Manila	17 Aug. New-York

de heeren E. H. Boom, Wolterbeek, Gerlagh, Reiger, Knoop, Tadema, van Ommeren en Hoogveld, mejufvrouw Ossewegen en 4 bedienden.

Aangekomen schepen te Batavia.

	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	VAN.	AGENTEN.		
16	Ned. Indisch	stooms	Makasser	W. A. J. Kuller	Soerabaja	12 Sept.	W. Cores de Vries
		bark	Poolkool Seror	Sech Bahasoan	Macasser	6	Buijs, Jacobsen & Co.
	Nederlandsch		Theodora Machtilda	D. Boelhouwer	Amsterdam	15 Mei	Paine, Stricker & Co.
	Engelsch		Aden	W. Bill	Liverpool	24	The Borneo C. Limited.
			Agnes	J. Delmege	Padang	25 Aug.	MacLaine, Watson & Co.
16	Nederlandsch	schip	Wilhelmina	D. van Dale	Amsterdam	15 Mei	van Ommeren, Rueb Co.
	"		Noord Brabant	H. R. Bok	Rotterdam	6 Junij	Land-erg, Bezoet de Bie & Co.
	"	4 mast	Schoener Argo	A. W. T. v. Teutem	"	12	Reynst en Vinju.
17	"	bark	Tjilingsie	P. Ouwehand	Soerabaja	13 Sept.	Arnold en Zoon.
			Maria Catharina	J. A. F. Bertrand	Amsterdam	21 Mei	E. Moormann & Co.
	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	A. G. Bosch	Sinkawang	18 Sept.	W. Cores de Vries.
	Nederlandsch	brik	Pauline Const. Eleonora	Pijbes	New-Castle	2 Mei	Jacometti & Co.
	Engelsch	bark	Sarah Huntly	"	Liverpool	"	The Borneo C. Limited.
18	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Neije	Singapore	14 sept.	W. Cores de Vries.
	Engelsch	schip	Isabella	G. J. S. Page	Manila	11 Aug.	Martin Dyce & Co.
	Nederlandsch	"	Hercules	J. C. Siedenber	Samarang	14 Sept.	Haeger & Schuurman.

Vertrokken schepen van Batavia.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	NAAR	
16 Nederlandsch.....	schip	Loevesteyja.....	C. Vonck.....	Nederland
"	"	Johanna Maria.....	P. J. van Dam.....	Samarang en Tagal
17 Ned. Indisch.....	stoomb.	Samarang Packet.....	J. F. Scheel.....	Cheribon
"	bark	Ydroesie.....	Sech Bahier.....	Banka
"	schoener	Gatmier.....	Said Alkaf.....	Palembang
18 Zweedsch.....	schip	Maria Charlotta.....	J. W. Schmid.....	Soerabaja
"	"	Nicolaas Cezard.....	J. L. Hermite.....	Samarang
17 Franssch.....	"	Electra.....	H. Wegman.....	Soerabaja
17 Nederlandsch.....	"	Al Osmanie.....	Sech Bahasoan.....	Singapore
"	bark	Hebe.....	A. H. Kiehl.....	Soerabaja
18 Nederlandsch.....	schip	Trogress.....	E. Purchase.....	Singapore
"	"	Holland.....	Auffmorth.....	Amsterdam
19 Engelsch.....	bark	Zeelandia.....	Blaakhert.....	Samarang
"	schip			

In lading liggende schepen te Batavia.

NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	BESTEMMING.	AGENTEN.
brik Jacqueline en Elise	J. H. Krukkenberg	Pamanoekan	Haager & Schuurman.
schip Hercules	J. C. Siedenber	Amsterdam	"
bark Pantalon	F. Nepperus	Holland	Busing, Schröder & Co.
schip Josepha Louisa	Mijssien	Padang	B. van Leeuwen & Co.
" Acadia	Greefkes	Soerabaja	The Borneo C. Limited.
van Oldenbarneveld	Torleij Duwel	Rotterdam	van Ommeren, Rueb & Co.
Maria Anna	van Mounom	"	"
bark Walvisch	D. Boelhouwer	"	Paine, Stricker & Co.
Theodora Machtilda	van Teutem	"	Reijnt & Vinju.
4 mast. schoener Argo	Pijbes	"	Jacometti & Co.
brik Pauline Constance Eleonora	F. Ouwehand	"	Arnold & Zoon.
bark Tjilingsie	Lammerts	St. Davids Eiland	MacLaine, Watson & Co.
schip Rhijnvis Feith	W. van der Hoeven	"	J. Cezard & Co.
bark Jedo	J. Winter	Samarang	B. Kopersmit & Co.
schip Maria Henriette	Tan Hoktjoan	Soerabaja en Banjermassing	Buijs, Jacobsen & Co.
schoener Kim Teughoat	Noor Hassim	Cheribon	"
brik Noor Hassim	Sech Bogies	Palembang	"
bark Kollimaas	Sech Saleh	"	B. J. Jacobs
bark Lachmadie	J. Worthington	"	Schimmelpenninck & Co.
" Java	Dalmegue	"	MacLaine, Watson & Co.
" Agnes	"	Singapore	The Borneo C. Limited.
Sara Huntly	Niermabu	Soerabaja	Wilson & Co.
van der Heydt	"	"	"

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Soerabaja.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.		GEZAGVOERDEES.		VAN
8 Ned. Indisch.....	bark	Carolina.....		Pa Sakie.....		Paseroean
— ".....	stooms.	Macasser.....		Kuller.....		Batavia
9 ".....	bark	Almoek Tassam.....		Makmoon.....		Soerabaja
— ".....	"	Komijn.....		S. Aih.....		Poelo-Laut
10 Nederlandsch.....	"	Amerika.....		Zeeman.....		Batavia
11 Ned. Indisch.....	bark	Padang.....		Tan Imsoel.....		Samarang
— Bremer.....	"	Johana Lange.....		J. Lanke.....		Batavia
— Nederlandsch.....	"	Elisabeht en Jacobs.....		Lucas.....		Macasser
— Ned. Indisch.....	stooms.	Padang.....		Guljot.....		Batavia
13 Frans.....	bark	Albert Borzig.....		Wegener.....		"
— Zweedsch.....	"	Marika.....		Larson.....		"
— Nederlandsch.....	"	D. F. Visser.....		van der Linden.....		New-Castle

Vertrokken schepen van Soerabaja.

	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	NAAR	
5	Ned. Indisch.....	bark	Hokeing	Lim Tiang Sing.....	Riouw.
6	"	"	Sarie Elmasoor.....	Damaloedin.....	Banjermassing.
7	"	"	Hing Aan.....	Abdulda A-jus.....	Bulie.
8	Nederlandsch.....	"	Straat Halij.....	J. G. Schol.....	Paseroean.
9	Engelsch.....	"	John Bibby.....	J. Smith.....	Batavia.
10	Nederlandsch.....	"	Schoonderloo.....	D. Kruijt.....	Probolingo.
11	Ned. Indisch.....	"	Fattras Seroer.....	Said Bakreso.....	Grissee
12	"	"	Seroehan.....	P. Gramer.....	"
13	Nederlandsch.....	"	Jacoba en Christina.....	F. P. J. Jaski.....	Tagal.
14	Ned. Indisch.....	stooms.	Oenarang.....	S. van Hulstijn.....	Batavia.
15	"	bark	So-oetban.....	Sech Bansiir.....	Samarang via Grissee
16	"	"	Soedol Barie.....	Said Aljeffrie.....	Indr-majo
17	"	stooms.	Macasser.....	Kuller.....	Batavia en Samarang
18	Nederlandsch.....	bark	Pictura.....	Leonhardt.....	Macasser
19	"	"	Tjilingie.....	P. Ouwehand.....	Nederland via Batavia.
20	Ned. Indisch.....	"	Tatas Banjermassing.....	Sariet Mohamat.....	Poelolaut.

In lading liggende schepen te Soerabaja.

NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	BESTEMMING.	AGENTEN.
bark Amsterdam	Wehdenmeijer	Nederland	Fraser, Eaton & Co.
" Delfshaven	Soderberg	"	B. Kopersmit & Co.
" Amerika	Zeeman	Amsterdam	"
schip Elizabeth Jacobs	Lucas	Amsterdam	"
" Helmers	A. Messen	"	E. ten Brinck & Co.
" Watergeus	H. R. Giesen	"	"
" Prins Frederik der Nederl.	C. C. Witt	"	Schimmelpenninck & Co.
" Allegonda Jacobs	B. C. Deurholts	Nederland	"
" Jacoba en Christina	Jaski	"	"
" Amazone	Abbink	"	"
" Princes Amelia	Groeneveld	"	"
" Fearnot	fabritius	"	R. J. van Eck & Co.
" Twee Gezusters	Keuzekamp	Nederland	Mathieu, Ebbs, Rujs & Co.
" Ida	Soderberg	Nederland	"
" Heros	Hartmeijer	Cowes	"
" Johan Lange	Lanka	Rotterdam	"
" Albert Borzig	Wegener	"	"
" Daniel Jeffries	John Turnel	Engeland	Adam & Co.
" Anne Archiball	Ouwehand	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
" Tjilingsie	"	"	Arnold & Zonen.

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	VAN
7 Nederlandsch	schip	J. Maria Christina	C. H. Gorter . . . . . Samarang
	brik	Wilhelmina Maria	W. Postma . . . . . Soerabaja

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Nederlandsch.....	schip	Biesbosch	H. Mugge..... Nederland

In lading liggende schepen te Pasoeroean.

NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEES.	BESTEMMING.	AGENTEN.
schip Condor	J. Barbe	Nederland	W. Major & Co.
" Celeste	E. Irasque	"	"
" Johanna Maria Christina	C. H. Gorter	"	"
" Wilhelmina Maria	W. Postma	"	"

Aangekomen schepen te Indramajo.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 3	N. I.	schip	Sara Eleonora	Schuymer. Batavia
" 6	"	bark	Ydroessie	Sech Bakir. Samarang

Vertrokken schepen van Indramajo.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 3	N. I.	bark	Anis Balgair	Sech Soenkar. Pekalongan
" 7	Brem.	schip	Eberhard	Wiegmeijer. Nederland
" 8	N. I.	bark	Ydroessie	Sech Bakir. Banks

Aangekomen schepen te Cheribon.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GAZAGV.	NAAR
Sept. 4	N. I.	bark	Seodenoer	Said Hamied. Pontianak
" 7	Ned.	schip	Hamstede	de Boer. Batavia
" 8	N. I.	bark	Hairol Barie	Sech Arfa. " "
" 9	"	"	Kimwan	Litjin Ing. Riouw

Vertrokken schepen van Cheribon.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 3	N. I.	schoen.	Blinjo Srie Boelau	Tan Hiantjong. Muntok
"	"	"	Alowie Segaf	Ismael. " "
" 4	Frans.	schip	Espérance	Nicolas. Frankrijk
" 6	N. I.	bark	Soej Goan	Tio Tingkiat. Tagal
"	"	"	Burnham	Godjin Gau. Riouw
" 7	"	schoen.	King Goan	Said Alkal. Palembang

Aangekomen schepen te Tagal.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 5	N. I.	bark	Batavia	Boscher. Samarang
" 6	Ned.	"	Louisa Meijer	Holtgrove. Batavia
" 7	N. I.	"	Thae Goan	Tan Goatsan. Riouw
"	"	"	Soej Goan	Tio Tingkiat. Cheribon

Vertrokken schepen van Tagal.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 3	N. I.	bark	Espérance	Tjor Tianghae. Riouw
"	"	"	Batavia	Po Sowio. Pekalongan
" 7	"	"	Thae Goan	Tan Goatsan. Samarang
" 8	"	"	Oeij Sinjo	Konw Bien. Riouw

Aangekomen schepen te Grissee.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GAZAGV.	VAN
Aug. 27	N. I.	bark	Johanna	Tholen. Batavia
" 30	"	schoen.	Machmoed	Said Segaf. Soerabaja
"	"	brik	Jeannette Maria	Kuipers. Samarang

Vertrokken schepen van Grissee.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug. 25	N. Ir	schoen.	Clipper	Eschauzier. Samanap
" 29	"	bark	Fathool Wadoet	Sech Alhadat.
" 30	"	"	Dennok Beraleh	Wak Adm. Soerabaja
Sept. 1	N. I.	schoen.	Nathar	Anakhoda Raka Pagattan

Aangekomen schepen te Joanna.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept. 3	N. I.	schoen.	Haai	Lim Boekiet. Rambang
" 7	"	"	Hab Hoat	Liem Boengioek Samarang

Vertrokken schepen van Joanna.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept. 3	N. I.	schoen.	de Haai	Lim Boenkiet. Samarang

ZEE TIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 1 Aug. Sambiss, Thomas, Callao.
Rose Standish, Hutchings, Baltimore.
Anna Kimball, Marsh, New-York.
5 Cortgene, Dunlop, Batavia.
Zephir, de Vries, Banjoewangie.
6 Joh. Anthonius, Metz, dito.
Admiral, Wieting, Baltimore.
Hellevoetsluis. 5 Aug. Z. M. st. Cornelia Dirks, Koepman, Rio-Janeiro.
Texel. 27 Julj. Dublin, Lange, Baltimore.
5 Aug. Galilei, Kock, Soerabaja.
Den Elshout, Dekker, Newcastle.
7 Ida Elisabeth, Kramers, Batavia.
8 Altona, Bähr, Soerabaja.
Vlissingen. 2 Aug. Jantje, Smit, Rio-Grande.
5 Johanna Louisa, Barelds, Montevideo.
6 Augustus, v. Veen, dito.

Vertrokken.

Brouwershaven. 28 Julj. Kosmopoliet, Bouten, Batavia.
29 Kaap Hoorn, Dik, Soerabaja.
30 D. Bulkley, Ross, New-York.
6 Aug. Mary Bradford, Thomson, Boston.
Hellevoetsluis. 29 Julj. Generaal Michiels, Visser, Hongkong (via Cardiff).
Amanda, Runge, New-York.
Maria Anna, de Jong, Montevideo.
80 Ceres, Demmers, Valparaiso.
31 Heur. Elis. Susanna, Meijboom, Samarang.
6 Aug. Prins Veldmaarschalk, Immink, Cardiff.
Texel. 25 Julj. Maria Agnes, v. Deursen, Cardiff.
Nederland en Oranje, Rosier, dito.
29 Baltimore, Brakke, Batavia.
Herman, Luttentberg, Soerabaja.
Louise Koelofvrouwe, Sijbrandi, dito.
Willem Henrick, Bekkering, K. de G. Hoop.
Gouverneur-Generaal Duijmaer van Twist, Hoeksma, Liverpool.
30 Prins van Oranje, Hensing, Batavia.
31 Cornelia, de Vries, Cardiff.
6 Aug. Pieter, Lammerts, Newcastle.
Dirk Arnold, Rayll, Sunderland.
Vlissingen. 23 Julj. Tweelingzusters, Carst, Cardiff.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 9 Aug. Ouderkerk a/d. Amstel, Swart, Batavia.
Hellevoetsluis. 9 Sept. Sophia Kon. der Nederlanden, Klein, dito.
Concordia, van Zanten, Montevideo en Buenos-Ayres.
Marij Anna, Grace, New-Orleans.
Alblasserdam, t'Hoof, Engeland.
Texel. 9 Aug. Maria Adolffna, Blom, Batavia.
Elisabeth, Harms, d to.
Henricus Gerardus, v. d. Zee, dito.
Marianne, Grünbeck, Samarang.
Anna en Elise, Jaski, dito.
Cornelia en Henriette, de Veer, Soerabaja.
Gelderland, Crap Hellingman, Padang.
Magdalena, Kooy, Singapore.
Zierikzee. 5 Aug. Burgem. Hoffman, de Wit, (v. Bott.) Batavia.
via de Kust van Guinea.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 5 Aug. Wildeman, Driest, New-York.
Portsmouth. 6 Aug. Prins van Oranje, Hensing, Amst. (n. Batavia).
Falmouth. 29 Julj. Mina, Nieuwenstraten, Havana.
Queenstown. 31 Julj. Sophia Elisabeth, v. d. Hoef, New-York.
2 Delphip, Klein, Soerabaja.
Cardiff. 23 Julj. Jan Hendrik, Lelieveld, Harre.
23 Soerabaja, de Boer, Rotterdam.
1 Aug. Maleijer, Bok, Amsterdam.
P. C. Hoof, Koen, Schiedam.
Tweelingzusters, Carst, Antwerpen.
2 Nederland en Oranje, Rosier, Amsterdam.
Maria Agnes, van Deursen, dito.
Newport. 1 Aug. Ferdinand en Louis, Nolting, dito.
om voor Singapore te laden.
Greenock. 6 Aug. Macasser, Gojje, Soerabaja.
Hamburg. 23 Julj. Johanna, Meedendorp, Rio-Grande.

Mulla. 21 Julij. Z. M. fregat Zeeland, Evertsen en Adm. van Wassenaar, Lissabon.

laastgen. schip vertrok 27 n. Bejrouth.

St. Vincent. (K. V. E.I.) 28 Junij. Leve van Neijestein, Lammers, Amsterdam.

St. Helena. 7 Junij. Doggersbank, Kerkhoven, Soerabaja.

O'Thijlen, Addicks, dito. (n. Rott.)

9 Saugcen, Knight, dito.

17 A. R. Falck, Duijzenbode, Batavia.

Sir Charles Napier, Valley, Soerabaja.

19 Hedda Frederika, Lassen, dito. (n. Falmouth).

20 Diligence, Smit, Banjoewangie.

23 Henr. Wilhelmina, Bok, Batavia.

24 Rotterdam, Poort, dito.

Metalen Kruis, Zuurdeeg, Soerabaja.

25 Stad Zierikzee, Kleijn, Batavia.

26 Hendrina, Pompe, dito.

Almelo, Tjebbes, Soerabaja.

28 Maria Elisabeth, Jonker, Macao.

29 Corn. Mathilda, Snoeij, Batavia.

Huijdekoper, Blok, dito.

Carolina, Dyberg, Soerabaja.

30 Arracan, Kuhlken, Batavia.

1 Julij. Sud, Malchow, dito.

Aleyone, Haacke, Soerabaja.

Tafelbaai. (K. de G. H.) 30 Junij. Reinhard, v. d. Sprengel, Amsterdam.

Simonsbani. (K. de G. H.) 3 Junij. Adm. de Ruijter, Pasoeroean (n. Amst.

New-Fork. 14 Julij. Nederland, Ruijter, Rotterdam.

Trinidad. 5 Julij. Jantje Meijer, de Jonge, Liverpool.

Montevideo. 20 Junij. Louise, Stemmer, Rotterdam.

27 Argus, Cordia, Rotterdam.

is opgezeld n. Buenos-Ayres.

Buenos-Ayres. 19 Junij. Sara Elisabeth, Kuiper, Fernambucq.

21 Argo, Scherphier, Amsterdam.

26 Beerta Schuringa, Vegter, Altona.

27 Jannetie Hendrika, Pij, Rotterdam.

Slijdrecht, Feenstra, Paranaque.

28 Hooite Wilcher, Klaassen, Amsterdam.

Vertrokken.

Londen. 6 Aug. West, Hawkins, Batavia.

Cardiff. 23 Julij. Nederwaard, Kwakkelsteijn, Singapore.

25 Vier Gezusters, Bik, Hongkong.

26 Hollandia, Ruige, dito.

Apollo, Hagedoorn, Singapore.

2 Aug. Japan, Muller, dito.

Greenock. 25 Julij. Bolston, M'Farlane, Batavia.

Sunderland. 29 Julij. Macao, Krol, Singapore.

Bordeaux. 26 Julij. Chateau du Gol, Francois, Batavia.

Simonsbani. 31 Mei. Z. M. schip Prins Mauritz, de Brauw, Holland.

Buenos-Ayres. 14 Junij. Anna Willem, Bakker Uruguaj.

18 Janna Adriana, Franken, Engeland.

23 Aurora, Ernst, Antwerpen.

Rio-Janeiro. 3 Julij. Wilhelmina, Glim, Buenos-Ayres.

In Lading.

Londen. 6 Aug. Wih. Henriette, de Boer, Buenos-Ayres.

Algoabaai. 12 Junij. Prov. Drenthe, Bekkering, Rotterdam.

Gepasseerd.

Torboij. 31 Julij. Kosmopoliet, Bouten, Rott. n. Batavia.

Owers. 1 Aug. Baltimore, Brakke, Amst. n. dito.

Ascession. 2 Julij. Paul Johan, Kooy, Batavia n. Rotterdam.

Zeilklaar.

Newcastle. 27 Julij. Maria Christina, Vos, Anjer.

30 H. Willebrordus, Kieve, Singapore.

New-York. 14 Julij. Fosca Helena, de Waal, Amsterdam.

(Wordt vervolgd.)

Aangekomen Passagiers.

Van Java: Per Cortigena, kapt. Dnolop: Mevr. Teengs, met 2 kinderen en

2 Jav. bedienden; mevr. v. d. Vries; mej. du Jardin en Bierhaus; de heeren

Bierhaus, Godon, Osseman en Lullofs.

Per Zephir, kapt. de Vries: De heeren Steenstra Toussaint en familie; Wolf-

son, kapt.-luit. ter zee; Sluiterman van Loo, luit. ter zee 2de kl.; Bruins,

stuurman.

Per Ida Elisabeth, kapt. Kramers: De heeren T. de Jong, koopv. kapt. van

het schip Staatsraad Baud.; B. Roos en familie; dr. W. Hester en familie;

kapt. der O. I. inf. L. T. Doerlebe en kind; de jonge jufvr. M. en D. Colen-

brander.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Kosmopoliet, kapt. Bouten: De heeren A. E. M. Tromp

en echtg., mr. L. J. Selligen en echtg., der J. Meuleman met echtg. en zuster;

dr. L. W. G. de Roo en echtgen., Th. Geelschap en echtg., mr. F. Plate, A.

Clauden, A. A. Overgaauf Penulis en W. Drossers; de kapt. ter zee J. J.

v. d. Moore en Zoon; de 3 dames de Jong, N. Guyot A. in 't Veld en

Metzelaar; de twee jonge heeren Wassink; de ridm. der O. I. kav. P. C. van

der Willegen met echtg. en 5 kinderen; de 2de luit. der inf. J. van Wessem

en C. C. Prage; benevens een detachement troepen, sterk 100 manschappen.

Per Bruggemeester Hoffman, kapt. de Witt: De heer A. W. F. Heijligers,

ridder der beide ordes, kapt. der inf. van het O. I. leger, met echtgenote en

kind; de offic. van gez. 1ste kl. J. J. Lindgren; de late luit. F. A. Schrebel-

hout, ridder der Milit. Willemaarde, met echtg.; de 2de luit. H. H. A. C. Boers

en H. S. Schwarz; 30 onder offic. en manschappen.

Per Prins van Oranje, kapt. Hensing: De heer N. K. Holtuis de 4 jonge

heeren Brocx en mej. J. Oosterkamp.

Per Maria Adolfsina kapt. Blom: de heer J. I. du Dieu Stierling.

Naar Soerabaja: Per Herman, kapt. Luitteburg: De heer F. Krienitz.

Naar d'Elmina: Per Bruggemeester Hoffman, kapt. de Wit, De heer Resident

J. Vitringa Coulou; vijf gepaspoort. Afrikaansche militairen.

Naar de kust v. Guinea: Per Compagnie, kapt. Kuiper: De heeren K. Smit

en J. Leonhardi.

Naar de Kaap de G. Hoop: Per Willem Hendrik, kapt. Beckering: Mevr. v.

Bart en Zoon; de hh. M. J. Stuckie, J. L. Schuuring en echtg., P. Kor-

ver, A. H. Koster met echtg. en 2 kind., N. Hagedoorn met echtg. en 5 kind.,

W. J. Stamrood, echtg. en 5 kind., twee broeders H. en J. Lintveld, J. de

Ridder, J. J. van Wagtenoek, B. Leenders, W. J. van Bos, R. Ruiter en 3

kind., D. Louis met echtg. en kind., L. J. Kemper met echtg. en 2 kind.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam en Amsterdam.

VAN 25 JULIJ TOT 8 AUGUSTUS 1860.

De vrees voor een nieuwe storing in de Politiek van Europa is weder eenigzins verdwenen door vreedelievende verklaring van Napoleon aan den graaf Persigny en door het bericht dat de interventie in Syrie door Frankrijk niet alleen in overeenstemming met het Britsche hof zal plaats hebben, maar dat ook de Porte daarin heeft toegestemd.

Niettemin is het algemeen vertrouwen nog lang niet volkomen gevestigd, waardoor de handel in Kolon-land-Waren voortdurend nadeelig geïmpulseerd wordt, daar de ondernemingsgeest geheel en echec wordt gehouden en de omzet zich dus tot het voorziene in de dadelijke behoeften der consumtie bepaalt.

De waarde der meeste hoofdartikelen blijft evenwel door de vastheid der houders goeds onderhouden, terwijl de plaats gehad hebbende veilingen en inschrijvingen geurende de laatste 14 dagen eenige levendigheid aan onze markt hebben bijgezet.

Koffij bedingt langzamerhand iets hogere prijzen en goed ordinar Java wordt thans vast op 89 c. gehouden, welke prijs ook voor behoefte besteed wordt; de houders worden vooral door den betrekkelijk kleinen voorraad bij de N. H. M. en de waarschijnlijke eener late najaarsveiling in hunne gunstige opinie omtrent dit artikel gesteekt. De op 26 Julij gehouden veiling is conlout afgevolgd, zijnde 5/6 voor inlandse fabrieken en 1/6 voor export genomen. Men betaalde voor blond tot grjs de prijzen der Mei-veiling, voor bruin 3/4 of 1/2 daarboven, terwijl wit 1/2 beneden die prijzen verkocht werd. Thee prijshoudend doch met weinig handel. Te Londen is de stemming flaauw en Common (ouge nominal) op 1/4. Rijst vindt alleen op consumtie eenigen aftek, daar de houders niet lager willen afgeven, in afwachting van eenige gunstigere conjunctuur, ingeval het mogt blijken dat het aanhoudend natte weder schade aan het aardappelpgewas heeft toegebracht.

Specerijen. In de heden gehouden veiling der N. H. M. is alles grif verkocht: Noot no. 1 tot 96 c., Foele E tot 74 c., Nagelen no. 2 tot 24 en zwarte Peper tot 25 1/2 c. Katoen blijft lusteloos. Te Liverpool zijn de prijzen ca. 1/4 d. teruggegaan, doch vertoont zich thans weder eenige beterschap. Huiden. Naarmate het seizoen, waarin de loofers hunnen voorraad opdoen nader, beghint dit artikel meer en meer attentie te trekken. Behalve de bij inschrijving door de N. H. M. toegewezen partijen zijn nog een paar particuliere aanvoeren tot vaste prijzen afgedaan. Banca Tia stil op 79 1/2. Van Arak vonden verscheidene partijen tot ongeveer vorige prijzen nemers.

KOFFIJ. Voor de behoefte bleef voortdurend een matige vraag bestaan, zodat dagelijks eenige ceelen omgezet werden. De prijzen ondervonden evenwel geen verandering, maar neigen tot verbetering vooral daar het thans zeer waar schijnlijk schijnt te zijn dat de najaarsveiling der N. H. M. op later tijdstip zal gehouden worden dan zulke vroeger het geval was, en daardoor wellicht de behoefte zich zal doen gevoelen en hooger prijzen betaald zullen worden.

De per Benin te Rotterdam aangebrachte 1800 Balen Padang werden tot 89 ca. uit de hand verkocht.

THEE. De markt blijft zeer ferm, de omzettingen zijn echter onbelangrijk en bepalen zich tot de voldoening van dadelijke behoeften.

Binnenkort verwacht men de annonces van de Java Theeveiling der N. H. M.

RIJST. In de ongepeldde soorten vonden geene verkoopen plaats. de stemming der houders is te hoog om bij de aangeboden prijzen auleiding tot afdoeningen te geven.

(Wordt vervolgd.)

242ste Staats-Loterij.

PRIJZEN VAN f 100 EN DAARBOVEN.

Derde Klasse.

3de Lijst: No. 17508 f 9000; No. 9685, f 1500; Nos. 2952 6029 9161 en 18735, ieder f 1000; Nos. 1875 en 17852, ieder f 400; Nos 925 3781 10078 10359 12064 13591 18625 en 19837, ieder f 100.

4de Lijst: No. 5488, f 25000; No. 16933, f 200; Nos. 5924 en 12826, ieder f 100.

Vierde Klasse.

1ste Lijst: No. 14026, f 1000; No. 18859, f 400; Nos. 12422 en 15045' ieder f 200; Nos. 738 5047 18494 en 18825, ieder f 100.

2de Lijst: No. 14937, f 5000; Nos. 15000; 14078 en 15719, ieder f 400; Nos 6187 en 12248, ieder f 200; Nos. 380 2381 9575 16982 en 17794, ieder f 100.

3de Lijst: No. 16885, f 25000; Nos. 9112 en 19875, ieder f 1500; Nos. 7523 13081 en 17793, ieder f 1000; No. 353, f 400; Nos. 9544 11398 11598 en 16887, ieder f 100.

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 18 SEPTEMBER

Arak, f 40,— @ f 45,— tot notering verkocht

Koffij, Java, f 36,— kleine afdoening.

—, Padang, zonder aanvoeren.

Suiker No. 16 f 16 @ f 16.25,— afgedaan

Jenever A. V. H. bij Keynat en Vinju f 11.50— p. kelder, in Consumptie.

Gom elastiek f 105,— @ f 112,— afgedaan.

Peper (Lampung) f 21,— @ f 22,— p. pic. naar kwal.

Rijst, Indramajoe met zakken, f 220,— oogst verkocht

—, witte Batavia, late kwaliteit, f 150,— @ f 170— weinig omzet.

—, 2de kwaliteit, f 132.50— @ f 145,— "

—, Carga f 115 @ f 130,—

Wisselkoers.—Op Nederland 6/m. 100 1/2 @ 101 1/2. Op Engeland 6/m Z. f 11.50 per

£. Op China f 2.75 @ 2.80 per doll. Op Singapore f 280 per doll. nominaal

Op Calcutta f 119.50 per 100 Ca. Rs. — Gouvernment pari N. Souvereigus

f 12.75 o. ducaten f 7 n. ducaten f 6.

TE SAMARANG, DEN 14 SEPTEMBER.

Koffij f 34.50,—

Suiker No 16, f 16.50,— eenige duizende pic. afgedaan; thans niet meer geboden.

Indigo, f 4.15 @ f 4.20,— voor eerste kwaliteit afgedaan.

Koehuiden, f 66,— p. kodie naar gewigt.

Buffelhuiden, f 50,— p. kodie,

Staart Peper, f 85,—

Rijst ordinair wit, f 150 @ 165,— { p. kojang @ 28 picol. zonder zakken

" carga f 130 @ 145,— {

Klapper Olie f 25,—

Katjang " f 21,—

Rotting f 8.50,—

Kadjang Matten, f 8,—

Wisselkoers op Holland 100 @ 101 1/2 %.

TE SOERABAJA, DEN 13 SEPTEMBER.

Suiker f 16 @ f 16 1/4.

Koffij geen voortand.

Rijst (Carga) f 125 @ f 140.—

Id. (Witte) f 160 @ f 175.—

Arak p. legger f 40,—

Rotting f 7 @ f 8.—

Wisselkoers Pari @ 100 1/2 %.

TE PASOEROEAN, DEN 12 SEPTEMBER.

Suiker No. 16, f 16,— afgedaan.

Rijst (witte) p. koyang f 150,—

Id. (Carga) f 140,—

Olie (Klapper) p. pic. f 20,—

Id. (Katjang) p. pic. f 18,—

Wisselkoers, pari.

Den 12 September waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd,

uit den oogst van 1860.

Gouv. levering

DER FABRIEK

Wangoon Redjo, 6,482—02

Ardo Sarie, 9,025—02

Ardo Redjo, 9,978—19

Yoso Willangoon, 7,332—95

De Hoop, 8,571—27

Djacatra Oost, 6,325—51

De Onderneming, 8,502—94

Wono Redjo, 6,927—65

Kloernhan, 5,870—33

De Goede Hoop, 5,059—67

Gajam, 8,236—

Becassie Oost, 5,781—76

Dankbaarheid, 4,500—67

Soeko Redjo, 7,500—16

Kawia Redjo, 6,580—99

Sario Redjo, 3,000—29

Pleret, 5,654—57

Te Zamen pic. Suiker 115,627—98

koffij 81,654—25

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen,

Op den 12 Sepember 1860.

78,714—63 pic. suiker, oogst 1860.

3,655—15 " koffij, " 1859.

81,654—25 " koffij, " 1860.

N. H. van de fabrieken met a getekend is de Gouvernements levering afge-

loopen.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOERTE BATAVIA,

VAN DEN 13 TOT 18 SEPTEMBER 1860.

Aanvoer.

Van Liverpool per Ned. schip Acadia, gez. Greefkeus,

agt. The Borneo C. Limited.

292 kn., 75 bn., 86 coll. en 1 vt. manufact., Agents.

80 coll. en 84 kn. manufact., 25 do. 20 vn. azijn, 600 buud. ijzer, 60 pannen,

Pilcairn, Syme en co.

145 kn. manufact., 18 do. ijzerwerk, Burt, Myrtle en co.

42 kn. en 24 coll. manufact., 35 krandrj. aardewerk, 13 bn. garen, 10 vn.

glaswerk, 10 do. ijzerwerk, C. Bahre en G. Kinder.

214 coll. en 38 bn. manufact., 2 kn. lederwerk, 2376 bund. en 2014 stav.

ijzer, Tolson, Hunt en co.

6 coll. en 6 bu. manufact., 450 stav., 10 kn. en 1 vt. ijzerwerk, 50 aasen,

80 coll. aardewerk, 15 coll. en 1 kt. diversen, 5 kn. lederwerk, 10 kn. en

2 vn. kramerijen, 14 ijeren kisten, 26 kn. glaswerk, Hunter, Houghton en co.

100 kn. en 10 vn. bier, Engelhard en co.

1 kt. fotografie benodigdheden, John Pryce en co.

1 kt. manufact., Faine, Stricker en co.

60 kn. manufact., N. H. M.

10 kn. manufact., 10 vn. en 1 bl. koopmanschappen, Metzendorff, Wilmans,

Ruijs en co.

1500 ks. zeep, 7 coll. manufact., Gumprich en Strauss.

20 kn. en 92 coll. manufact., Martin,